

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Ara 5 lei

Szerda
1932 * április 6

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

79. szám
XXXVIII. évfolyam

Ara 5 lei

Fizessünk-e a külföldnek?

Ez is lehet álláspont. S úgy látszik, a többség szemében a legbölcsebb, hogy elsősorban a külföldi tartozásokat fizesse Románia. A pénzügyminiszter meg is tapsolták, mikor kijelentette, hogy április elsejére (bolond tréfák napja) készülnék a kamatok fizetésére szolgáló, sokszáz millió.

Az indoklás is kézen fekszik, talán ép a balkézen. Ez a pontosság és lelkiismeretesség fokozza a bizalmat, növeli a presztizst és viszonzásképpen talán újabb kölcsönt és vállalkozó tőkét is hoz az országba. És ma, mikor akárhány szomszéd már beadta a helyzet kulcsát és moratóriumot kért, hadd lássa az aggódó, gyanakodó, bizalmatlan külföld, hogy mi inkább éhenhalunk, de az adott szót megtartjuk, ha a kapott kölcsönt, már rég el is költöttük s ha idáig a tartozások visszafizetésénél néha el is néztük a dátumokat.

A büszke spanyol önérzete és az angol gentleman korrektsége kereszteződik a mostani kormánynak ebben a terminusokra is fizetőkész álláspontjában. Csak hogy van ám egy másik, igen rossz oldala is ennek a külföld számára gondosan összeszedett, szortírozott, fiókban tartott és a döntő pillanatban uri gesztussal szerelvezett éremnek. Az, amit a parlamentben már nem egyszer odatartottak a kormány szeme elé, amely döbbenetes tükröképe az ország közállapotának s a mely miatt a moratórium teremtés is bedobták a politikai arénába.

A munkahiány, a munkanélküliség, a vállalkozás csődje, az ipar és kereskedelem lezüllése, az adók kíméletlen forszírozása és az adóalanyok szisztematikus elszegényítése, a tisztviselők, nyugdíjasok, rokkantak javadalmainak lecsökkentése és bizonytalansága, a végrehajtások tömegtermelése és a föld hozamának elértéktelenedése, a konvertált és nem konvertált földműves és birtokosok szűk pi-gasztalan helyzete, az egyházak és iskolák kiszolgáltatottsága a teljes bizonytalanságnak és a halálos vergődésnek, a leromlás és lerongyolódás az egész vonalon, az esengés valami jobbért, a szabaduláért, a megváltásért, ez az a másik oldal.

A hadirokkantak és árva hatósági tilalom ellenére is gyűlést akarnak tartani; az éhhalál réme mozgatja tiltakozásra csontváz karjaikat; a tanítók, az állami tanítók nagyszabású sztrájkra készülnek, hónapok óta hiába kéri, követelik, sür-ják a fizetésüket, mint akárhány más ágai az adminisztrációnak, mint a nyugdíjasok is, akik egy része már koldusbot-jával kopog, sőt — amennyire ereje engedi — dörömböl a jog és emberiség ajtaján s ki tudja, mi forr, mi forrong a mélyekben, ahol a munkátlanos száz-ezrei nyomorából az államrend, a haza, a társadalom ellenséges robbantó anyagot gyártanak?

Az a külföld, mely minden lejáratkor pontosan kapja a kölcsöne kamatait, vajjon ezt a valutáris teljesítményt értékel-hefi-e azzal a tudattal, hogy most már le a kalappal, előre a bizalommal, be az új tőkével, a jövőben is csak a kuponokat kell vágnom és még jóképet az adóssra nézve némileg úszorászterü ültethet? Nem vizsgálja-e s nem állapítja-e meg ugyan-ekkor, hogy az a pénz, amit a kormány most minden erő megfeszítésével pontosan megfizet neki, ehhez, nyomorgó mil-liók életlehetőségeitől vonatott el, hogy amilyen mértékben ez a nyomor, munka-nélküliség és lelki válság fokozódik, olyan mértékben válik fizetőkép telenné az ál-lam kincstára is? Visszont, ha az ország-ban, mely predesztinált rá, hogy munkát, kenyeret, jólétet biztosítson polgárainak, mindenkinek módjában a gazdasági erőt gyarapítani és az állammal szemben való kötelezettségeit is teljesíteni, a külföld sokkal jobban jár: nemcsak a kamatokat kapja pontosan, hanem olyan kapcsolato-kat és viszonylatokat teremthet, melyek

rája is, Romániára, sőt az egész Európá-ra, a béke és civilizáció művére is, új-játeremtő hatással vannak.

Más országokban inkább a külföldi tartozásokat tagadják meg, de tisztviselő, nyugdíjas, katonatiszt, állam hazai hi-telezője pontosan megkapja a fizetését. Kifelé is ennek van igazán presztizste-

remtő, megnyugtató, bizalomkeltő hatása. A rend, a jog, a méltányosság, az okos, körültekintő uralkodás, az okos, körültekintő uralkodás, az okos, körültekintő uralkodás. Amely nem látszatra, nem hidaló büsz-keségből, nem a nélkülözhetetlen, az utol-só falatok kegyetlen elvonásával fizet — másoknak, hanem amelyik a saját házá-ban rendet tart, az övéiről gondoskodik, a munka lehetőségeit megteremti s a lel-kek összhangjában, elégedettségében lát-ja az állam üdvének legfőbb biztosítékát.

Romániának, mely tele van természeti kincsekkel, felülmúlhatatlan munkaerő-

vel, földrajzi, politikai és kulturális ér-tékekkel, még ma is, az általános gaz-dasági válság korszakában, hitelezőnek és nem adósnak kellene lennie. Csak hite-lezőnek. S ha mégis adós volna, csak a saját fiainak volna szabad tartoznia, s a tartozást is mielőbb teljesen, kamatos ka-matjával megfizetni. A teljes egyenlősé-get, a teljes szabadságot, a munka, kultu-ra és testnérség felbecsülhetetlen kin-cseit, s milyen pontosan fizetne akkor nekünk a külföld!

HALÁSZ GYULA

Kiteljesedett az árvíz-katasztrófa

Erdélyszerte emberéleteket rabol el az új vizözön

Megbénították a közlekedést a folyók és patakok

Szilágymegyében csónakokon dolgoznak az adóvégrehajtók

Brassó, április hó 4.

Előrelátható volt, hogy a husvétot megelőző árvíz-katasztrófák csak előhir-nökei egy még súlyosabb és pusztítóbb áradásnak, amely Erdély minden na-gyobb folyója mentén bőven fogja szedni áldozatait úgy emberéletben, mint egyéb földi javakban.

Különösen a Szamos és a Maros áradá-sa jelent helyenként nagy veszedelemet és e két folyó haragos hullámai már több emberéletet oltottak ki,

eltekintve a felbecsülhetetlen anyagi károktól.

Két embert sodortak el a Nádas-patak hullámai.

Kolozsmegyében a Szamos és a Nádas-patak áradása válik egyre veszede-me-sebbé.

Az árvíz vasárnap elöntötte Bánffyhu-nyadot, ahol 200 ház került víz alá. Viz alá került a Kolozsvár felé vezető országút is, úgy, hogy a közlekedés ezen a vonalon egyelőre megszűnt. Bánffyhu-nyad környékén az árvíz-katasztrófát az a körülmény is súlyosabbá tette, hogy a mentési munkálatokat idejében nem

kezdheték meg, miután a kolozsvári fő-posta egyszerűen meztagsa a telefon-szolgálatot s emiatt a vármegyei prefek-túrán csak elkésve kaptak értesítést.

Feketető község közelében a Nádas-pataknak halálos áldozata is akadt.

Vasile János 16 éves parasztleányát át akart menni a kiáradt patakon s a hőmpölygő hullámok úgy elragadták, hogy holttestét csak Kolozsvár közelé-ben halászták ki.

Kolozsváron pedig egy Zismájer Gri-gore nevű fiatalember pusztult el a Ná-das hullámai között. Holttestét idáig nem sikerült megtalálni.

A Szamos áradása Bonchida közelében elöntötte az országutat, aminek követ-keztében

Kolozsvár és Dés között a forgalom egyelőre elakadt.

A sármási gázvidéket is árvíz-katasztró-fa fenyegeti. Sármáson a lakosság nem akarta elhagyni a víztömegek alá került házakat, úgy, hogy a hatóságok karha-talmat vezényeltek ki a lakók kilakolta-tásának végrehajtására.

ta és a víz gyorsan visszahúzódott, a vo-nat néhány órással késéssel folytathatta ut-ját.

SZILÁGYISOMLYÓ KÉT NAPIG VIZ ALATT VOLT.

Szilágysomlyót és környékét a hatal-masan megduzzadt Berettyó fenyegette komoly veszedelemmel. A város két na-pig viz alatt volt, a közlekedést csak csó-nakokkal és tutajokkal tudták ébonyoli-tani.

A városi intézmény bizottságnak az el-nökét, Paul Sabint kellemtelen és köny-nyen végzetessé válható szerencsétlen-ség érte az árvízzel kapcsolatban. Csóna-akon indult el az alpolgármester háza fe-lé, amely szintén viz alatt volt, hogy né-hány sürgős ügyet megtárgyaljon.

Útközben a csónak felborult és a pol-gármester a vízbe esett. Csak nehezen tudták kimenteni a piszkos hullámok közül.

Jellemző, hogy az adóvégrehajtók még a két napos áradás alatt sem pihentek. Csónakokon keresték fel az adózókat, s nem kímél-ték azokat sem, akiknek a háza víz alatt volt és minden vagyonkájuk koc-kán forgott.

Terebes és Miczke között ötven méter hosszúságban a pályatest annyira besü-pedt, hogy a forgalmat átszállással kell lebonyolítani. Súlyosan megrongálta az áradat a Zilah előtti vasuti hidat is. A forgalom itt is átszállással mehet csak to-vább.

Nagyvárad jelentése szerint az árvíz-veszedelem vasárnap óta újra teljes mér-tékben fenyegeti Nagyváradot és Bihar-megyét. A Körös rendkívüli mértékben megáradt és a környékről állati hullákat, butorokat, párnákat sodor magával. A megáradt folyó Nagyváradon elöntötte a Weisz és a Pogány-telepeket, amelyeknek lakói kénytelenek voltak lakásaikat el-hagyni.

A házak közül több összeomlott. Az árvizek miatt a vasuti forgalomban is súlyos zavarok következtek be, így Vaskőh és Belényes felé átszállással lehet csak közlekedni. A beérkezett jelentések szerint a biharmegyei községek közül Remete, Gyorok és Gyéres került víz alá.

Az árvíznek 3 halálos áldozata is van, egy hetvenéves öregember, egy negyvenéves asszony és egy huszéves leány, akiket az áradat elsodort. A Körös többek között magával ragadott egy egész falusi vísköt is, amelynek tete-jén egy asszony és egy kis gyermek usz-tak a vízen. Ezeket, egy később érkezett jelentés szerint, magyar területen ki-mentették.

A Maros áradása megakasztotta a székely körvasut forgalmát

A nagyhéten lehullott hó-tömegek olva-dása és az esőzések miatt a Maros újra kiáradt. Marosvásárhelyen szombaton éj-szaka a Hidvég külvárost a víz elöntö-tte és

a többnyire munkások által lakott épü-letekből erőszakkal kellett az ingósá-gaikhoz ragaszkodó szerencsétleneket kilakoltatni és biztonságosabb helyre szállítani.

A marosvásárhelyi hatóságok a tüztöl-tő-ség és a katonaság segítségével három mentőcsónakot állítottak be a mentési munkálatok elvégzésére. Minthogy a Ma-ros vasárnap délután 2 óráig állandóan áradt, a turbináknál az összes zsilipeket felhúzták, hogy a felgyült víztömegek lefolyását megkönnyítsék.

Tekintettel arra, hogy Maroszentgyör-gyön az árvíz a vasuti töltést is elbori-totta 1 kilométer hosszúságban,

Marosvásárhelyről délutánig egyetlen vonatot sem indíthattak Gyergyó felé és onnan sem érkeztek be a vonatok. A Maros vize Maroszentanna községet elborította s bár a lakosság még idejében elmenekült, az áradat igen sok anyagi kárt okozott.

Vasárnap délután 2 óra után azonban a Maros áradása apadni kezdett és a víz-

tömegek annyira visszahúzódtak, hogy az árvíz-veszedelem egyelőre elmúltnak te-kinthető. Marosvácsen azonban az ára-dásnak egy halálos áldozata is akadt Cserta János 63 éves öregember szemé-lyében, akinek

Kis kunyhóját az áradat rombadöntö-tte és a lehulló falak Csertát maguk alá temették.

A marosmegyei vármegyei prefekturá-hoz beérkezett csendőrségi jelentések ar-ról számolnak be, hogy Petele, Körtefaja, Kislekenze, Akosfalva, Folyfalva, Ká-posztásszentmiklós, Nyárádkarácsony, Fintaháza, Lukafalva, Lőrinczfalva és Nyárádtő községeket is elöntötte az ára-dás. Akosfalva és Székelyfalva között az út is víz alá került.

Szombaton és vasárnap a dícsőszent-mártoni és segesvári autóbuszjáratok nem indultak el Marosvásárhelyre és a székelyudvarhelyi autóbusz forgalom még ma, hétfőn is szünetelt.

A Nyárád és kiküllő áradása is egyre növekedik. Sáromberke és Körtefaja kö-zött a víztömegek a vasuti pályát annyira elöntötték, hogy a Marosvásárhelyről vasárnap hajnalban indított személyvo-nat a nyílt pályán elakadt. Minthogy azonban az áradást fellelszakadás okoz-

Cuza professzor hivatalos lapjának, a Svastica-nak legutóbbi számában jelent meg az alábbi cikkek:

Igen, a trianoni szerződés revízióját akarjuk! — A kisebbségek arcátlan sága egészen hihetetlen fokra emelkedett. Eddig a Budapesti és külföldi származó békeszerződés-ellenes tiltakozásokhoz és sajtókampányokhoz voltunk szokva. Ma azonban ez már a belső földön zajlik le. Így nemrég a senki sem fékentartott magyar-zsidó sajtó kérte a szerződés revízióját. A román sajtó megemlékezett a tényről, néhány lap kommentálta is, de ennél több nem történt.

A belügyminisztérium, noha nem egyszer csirájában fojt meg egy-egy hazafias mozgalmat, még csak nem is gondolt arra, hogy legalább porhintésnek cselekednie kellene valamit. A legrománabb újságot, a Calendarul felüggesztette ugyanakkor, amikor a magyar-zsidó sajtó szabadon öntheti el-felhatatlan tajtékját.

Ha a kormány nem tudja, hogy mi a kötelessége s ezt hogyan kell végrehajtania, akkor mi vállaljuk magunkra ezt a feladatot.

Igenis, magyar urak, mi óhajtjuk a trianoni békeszerződés revízióját, mert nyugat felé nem a Tisza a határ, amint annak lennie kellene.

Önök kezdjék el s mi érteni fogunk hozzá, hogy a szurony élével oda toljuk ki a határt, ahová szükséges!

Idáig az írás, melyben nincs semmi különös és feltűnő, hiszen egyrészt hűen tükrözi vissza azt a szellemet, melyet a cuzimus magának vall, másrészt megfelel a kor oly domináló nemzeti eszményképeinek.

Legfeljebb néhány tárgyi tévedést lehetne helyreigazítani. Talán azt, hogy a szóbanforgó magyar lap, amely a kirohásra alkalmat adott, közleményét éppen a mintakép gyanánt megemlített Calendarul című legrománabb újságból vette át. S hogy a szankciók nem maradtak el, mert ahogy mi tudjuk, a lap szerkesztőjének bevették a koponyáját. Hogy a szerkesztőség feldulásáról ne is szóljunk.

Mindez azonban — ismételjük — nem különös. Inkább köznapi.

Ami feltűnő, az inkább egy magyar lap első oldala. Illetve ez oldalon egy cikk, mely a maga teljes egészében Cuza professzornak és működésének szentelődik. Méltányló, megértő és hódoló alappon.

Ugy látszik, ez a magyar lapocskák kevesli a székely bölcsességet, mely aszongya, hogy lám, milyen diadalmasan végeztük a háborút, az egész ókirályságot Erdélyhez csatoltuk.

Kevesli és a határt szeretné a Tiszaig kitolni.

S militarista álmaiban már eleve köszönti Cuzát, mint a hódító hadsereg büszke vezérét.

MÁRCIUS

Ma végignéztam egy budapesti lap 1912. márciusi számait. Bármily hihetetlenül hangozzék is, az egész hónap alatt nem történt semmi említésre méltó dolog. Husz esztendővel ezelőtt a globuszunk egyetlen érdemes eseménye volt: az olimpiász.

A magyar footballesapat 7:0 arányban kikapott az angol válogatotttól. Az „Az Est” e gyászos eredményt kifüggesztette kiadóhivatalának kirakatában. Az elkeseredett tömeg nemezt gyászolt és betörte a hatalmas tükrötveket.

Azután végiglapoztam az idei március lap-példányait is. A különbség, amely a husz év előtti és a mostani tavaszt jellemzi, kereszt-metszetét adja korszakunknak is:

Március 1.: Sikertelen és véres lappomars Helsingsfors felé.

Március 2.: Lindbergh gyermekét elrabolják. — Halálra ítélik és kivégezik Tichy Árpádot.

Március 3.: Tardieu Duna-szövetség javaslatának bombája robban. — A japánok sokezer halott áldoztat árán beveszik Vuszung erődöt.

Március 4.: A népszövetség, hahahaha-ha, erőiesen megróttá Japánt.

Március 6.: Merénylet Twardowski követségi tanácsos ellen Moszkvában.

Március 7.: Briand halála. — Görögország fizetésképtelenséget jelent.

Március 8.: A Ford-gyár előtt sortűz a munkanélküliekre. — Devizatitalom Romániában.

Március 9.: 500 millió panama a CFR-nél. — A brassói városházán ellopják a munkanélküliek kenyerét.

Március 10.: Hitler-puccs fenyeget Németországban.

Március 11.: Európa egyes helyein 41 fok a hideg.

Március 12.: Ivar Kreuger fölbőlő ma-

gát. — Goga kettészakítja a néppártot. Március 13.: Elnökölasztás Németországban. — Leleplezik a Hitler-puccs ter-vét.

Március 14.: Véres események Csikágóban, Tiflisben és másutt.

Március 15.: Statisztika szerint Romániában tíz év alatt 2850 gyilkosság történt.

Március 16.: Boilat 100 millió lopással gyanúsítják.

Március 17.: Greta Garbo minden nagyonát elveszti.

Március 19.: Arvizkatasztrófa.

Március 20.: Janovics Jenő rábizonyítja az irreditát Lengyel Irénre.

Március 22.: Franciaország vámtarifát emel. — Az ir krízis kezdete. — Goethe: 100 év.

Március 23.: Junker csődbe kerül. — Embereket és állatokat öl az árvíz.

Március 24.: Élesedik a Memel-konfliktus. — Ir elszakadási mozgalom. — Véres diáktüntetések Bukarestben.

Március 25.: Felszámol a Kreuger-koncern. — Jön az amerikai buzadömping.

Március 26.: London Duna-konferenciára hívja egybe a négy nagyhatalmat.

Március 27.: Bajban van a dollár. — A honfium Janovics pert nyer Lengyellet szemben.

Március 31.: 5 milliárd dollár új adó

Amerikában. — A romániai tisztviselők 5-7 hónapja nem kapnak fizetést. — Nyomorában egész családját kiirtja Marosvásárhely volt rendőrkapitánya.

Dramai kép.

Noha közvetlenül e kép után jön a vigasz is.

Az, hogy a hónap csak 31 naphól áll.

ÁPRILIS

Az április természetesen tréfával kezdődött.

Ez egy vidám hónap.

Valaki az Universt április elsejei számában a következő apróhirdetést tette közzé:

KERESEK fiatal, rokonszenves, főiskolai képzettségű titkárnőt, aki gépen ír és tud franciául. Kitűnő fizetés. Ajánlatokat délelőtt 9-11 óra között Chirita Vasilescunak, Str. Stokholm 14.

A szóbanforgó urnál, aki egyébként polgármester Bukarestben, a jelzett időre hadseregnyi ajánlkozó jelentkezett. Persze, április elseje volt.

A hölgyek szitkozódtak, majd keservesen sirni kezdtek és elmentek tovább nyomorogni.

Méltányos adókievetést akar?

Legyen rendőrőrmester!

Marosvásárhelyen a perceptor és az adóalany rendőrőrmester kölcsönösen kidobással fenyegették meg egymást, amíg megállapodtak az adóban

Marosvásárhely, április 4

A marosvásárhelyi patenta fixa adókievadások már a vége felé közelednek, de már most meg lehet állapítani, hogy az adóhatóságok a változott viszonyokra való tekintettel nemhogy legalább a múlt évi adó alapján vetették volna ki az idej adókat, az amugyis súlyosan megnyomorított kereskedőkre és iparosokra, de még jelentős százalékkal emelték is.

Ilyenformán természetesen igen nagy elkeseredést váltott ki a marosvásárhelyi gazdasági körökben az adóiktatúra mindent megnyomorító tobzódása, amely sok száz egzisztenciát tesz kímélet nélkül tönkre.

Legutóbb is

egy marosvásárhelyi iparosra tízezer lej adót vetettek ki, holott forgalma sem tesz ki saját bevallása szerint ennyit évente.

A legépületesebb jelenet azonban, mely egy amerikai vigjátékiró tollára való, most játszódott le adókievetés közben.

Az egyik adókievető bizottság előtt egy marosvásárhelyi rendőrőrmester jelent

meg, akit a háza után akartak megadózni, holott a rendőrsízt nyugtákkal mutatta ki, hogy egy marosvásárhelyi banknál háza jelentős összegre van megterhelve, felvett kölcsönök folytán.

Az adókievető bizottság elnöke nem volt hajlandó elfogadni az elébe terjesztett jogos indokokat és eközben éles viti fejlődött ki közte és az adóalany között, aki igazsága tudatában elég hangosan igyekezett jogait megvédeni.

Az adókievetőbizottság elnöke végül is rendőri segédlettel akarta kivitetni a rendőrőrmestert, mire az megjegyezte, hogy

karhatalom előhívása esetén a rendőr, felettésem parancsára, inkább magát az elnököt fogja eltávolítani,

minthogy a rendőrőrmesterhez nyuljon.

Az adóperceptor végül is engedelmességet ennek a hathatós érvnek és méltányosan állapította meg az őrmester adóját.

Különbön a tulzott adókievetések következtében már igen sokan adták vissza iparukat és félő, hogy a marosvásárhelyi adóiktatúrának igen sok áldozata lesz.

Felemelték béreik szorzószámát, mégis folyton kevesebbet keresnek a vasuti munkások

Megalakulóban az összes vasuti alkalmazottak országos szövetsége

Elkeseredett vasutas-gyűlés Kolozsváron

Kolozsvár, április 4.

A kolozsvári és apahidai CFR műhelyek munkásai újabb tiltakozó gyűlésre ültek össze, mert kiderült, hogy az alapberek szorzószámának 6 és félről 7 és fél-re való felemelése ellenére is márciusban sokkal kevesebbet kerestek, mint február havában. A munkások átlag 900-1000 lejjel kaptak kevesebbet, jöllehet helyezettük már eddig is tarthatatlanul nyomorúságos volt.

Metiu János, a vasutas szervezet elnöke ismertette a gyűlés összehívásának okait és céljait és annak a memorandumnak sorsát, amelyet a bukaresti CFR munkások szervezete adott át Jorga miniszterelnöknek. Jorga annak idején a küldöttségnek kijelentette, hogy

a vasutnál diktatúra van és annak ügyeibe nem tud beavatkozni.

Megígérte azonban, hogy a memorandumot az uralkodó elé terjeszti. Erre a memorandumra eddig válasz nem érkezett és a munkásság sérelmeit senki sem orvosolta.

Timofi György adatokat sorakoztatott fel arra vonatkozólag, hogy a munkások keresete ilyen katasztrófális mértékben morzsolódik lefelé. Az a műhelymunkás ugyanis, aki januárban 5500 lejt keresett, februárra már csak 1900-2200 lejt kapott kézhez. A legutóbbi bérredukció-

nál is arra hivatkoztak, hogy a vasutnak óriási deficitjei vannak, holott

az igazság az, hogy a CFR urai 500 milliót elpanamáztak, s a pénzen palotákat emeltettek, vagy külföldi kéjutazásokat tettek, esetleg Svájcba csempészték ki az ellopott összegeket.

A panamát már 4 évvel ezelőtt felfedezték, de csak most hozták nyilvánosságra, hogy ürügyet találnak a munkások újabb megnyomorítására. Most ismét

Ugyancsak április elsején egy vidám bukaresti úr táviratot adott fel kolozsvári barátjának:

— Foenyerenem! megnyerte egymilliót toerpenyes adóleponással foelveheti kozzpontunknál Salvarea (mentők).

Az ur, aki a táviratot kapta, tényleg rendelkezik egy Salvarea-sorsjeggyel. Tehát azonnal bement igazgatójának irodájába és így szólt:

— Van szerencsém közölni, hogy nyertem egy milliót...

— Ah! Gratulálok... szabadságot akar?... Parancsoljon!

A tisztviselő hidegen nézett rá:

— Nem szabadságot akarok. Csak közölni szeretnék valamit...

— Parancsoljon...

— Azt szeretném tudomására hozni, hogy önnél undorítóbb vadállatot még nem hordott a föld a hátán. Ön tíz év óta szipolyoz. Tönkretette idegeimet. Megalázott emberi művoltomban. Ön egy gaz, pimasz fráter. Pfüj, sehonnai!

Ezzel kifordult az ajtón.

Mondani sem kell, hogy azonnal kirúgták. Másnap április másodikát következett. A régi szokás szerint.

Revolvert vett és feljött Bukarestbe. Hogy lekivittolja a főnyereményt.

Mondom, nagyon vidám hónap ez az április.

(m. i.)

10 százalékos fizetéscsökkentést akarnak végrehajtani a közalkalmazottaknál s azt mondják, hogy ez nem vonatkozik a vasuti műhelyek munkásaira. Ugyanezt megígérték az áldozati adó bevezetésekor is és mégis megnyomorították a munkásságot. A műhelymunkások bérét azonban tovább már nem lehet csökkenteni, mert

megtörtént az apahidai műhelyben, hogy az egyik munkás ellopta munkástársának kenyerét, mert aznap egy falatot sem evett.

Spârlea Constantin, az országos vasutasszövetség bukaresti titkára elmondta, hogy a munkásság novemberben tiltakozó gyűlést tartott s akkor a CFR vezérigazgatósága hivatalos közleményben mutatta ki, hogy a vasuti munkások jobban keresnek, mint a magánipari munkások. Válaszul a vasuti munkások szervezete memorandumban mutatta ki, hogy a vezérigazgatóság téved. A memorandumot át is nyújtották Jonescu tábornoknak, aki

kijelentette a küldöttségnek, hogy a CFR munkásainak meg kell elégedniük 1500 lej havi keresettel is.

A munkásság erőlyes akciót a vezérigazgatóság azzal torolta meg, hogy Jonescu Virgilt, a vasutasszervezet országos elnökét és Muntean Mihályt, a bukaresti szervezet elnökét állásukból elbocsátották. Maga Jorga miniszterelnök is megígérte a sérelem orvoslását, de mint hogy az ígért ígért maradt, a szövetség az amszterdami internacionáléhoz fordult, amely aztán a külföldi sajtóban tett jelentést a CFR munkások helyzetéről. Erre

a CFR vezérigazgatósága azzal fenyegette meg a megbízottakat, hogy elbocsátja az összes munkásokat és három hónapra bezárja minden műhelyét.

A munkások ennyi hiábavaló próbálkozás után rájöttek arra, hogy helyzetükön csak erőteljes szervezkedéssel segíthetnek s ezért már meg is tették a lépéseket azíránt, hogy a vasut összes alkalmazottjait egy federációban egységesítsék. A federáció alapszabályai elkészültek és a forgalmi, vontatási személyzet valamint a tisztviselői kar is bejelentette csatlakozását. Májusban ül össze a CFR összes alkalmazottjainak országos kongresszusa, melyen a közös érdekékviseleti szerv megalakulását kimondják.

Spârlea beszédét viharos felszólalásokban bővelkedő vita követte, amely azzal a határozattal végződött, hogy

a CFR munkásai többé nem deputációznak és nem küldözgetnek memorandumokat sehová, hanem erőlyes szervezkedés útján igyekeznek jogaikat a jövőben megvédelmezni.

Asíra (Apolló) Mozgó BRASSÓ.

Ma, hétfőn, április 4-én lép fel utoljára a nagy német komikus:

Georg Alexander

Házassági R. T.

című film keretében

A film főszereplői: Charlotte Susa, Hans Moser, Werner Fütterer.

Kedvezményes jegyek érvényben.

A londoni Duna-konferencia résztvevői

*

Sir Simon

von Bülow

Grandi

Flandin

London, április 4.

A négy európai nagyhatalom: Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország külügyminiszterei április 4-én, szerdán tartják meg konferenciájukat a dunai államok konfederációjának előkészítésére. Amint legutóbb megírtuk, a négy hatalom konferenciáján a következő államférfiak vesznek részt: Sir Simon angol külügyminiszter, Flandin francia

penzügyminiszter, aki Tardieu miniszterelnököt helyettesíti, Grandi olasz külügyminiszter és von Bülow német külügyi államtitkár.

A londoni konferencián azokat a lehetőségeket és módokat fogják megvitatni, amelyek mellett a dunai államok, elsősorban pedig Ausztrián segíteni lehet vagy új kölcsön folyósításával, vagy pedig a régi tartozások egy részének engedésével.

Ebben a pillanatban a négy hatalom londoni értekezletének gyakorlati jelentőségét megítélni teljességgel lehetetlen. Sok reményt nem igen szabad a londoni konferencia tárgyalásaihoz fűzni, mert Tardieu szándéka félremagyarázhatatlanul az, hogy az angol politikát a maga terveinek nyerve meg és a négy hatalom megbízottjait a londoni konferencia megkezdésekor befejezett helyzet elé állítsa.

RÉNIOL

Egy óra alatt
meggyógyítja a

NÁTHÁT

PHARMACIE RENGNIÉZ

56 RUE DE PASSY, PARIS
REPRÉSENTANT: I. DILLAN
4, STR. PITAR-MOSU 4, BUCUREȘTI (3)

Ujra meghosszabbítják a törvényhozást

Javaslat-áradathban uszík a parlament

ARGETOIANU: „Sohasem azonosítottam magam az alkotmánnyal“

Bukarest, április 4.

Az „új ritmus“, ahogyan Jorga a maga kormányzati rendszerét nevezte, nem sok újat produkált egy év alatt. Ami azonban a képviselőház munkájának technikáját illeti, abban tényleg egyre újabb módszereket tapasztaltunk. Három-négy nappal ezelőtt még Argetoianu pénzügyminiszter a szenátusban kijelentette, hogy az ülészakot április hetedikén be kell fejezni. Ezt befejezett tényként is könyvelték el, mire most nem kevésbé befejezettnek kell tekinteni azt az elhatározást, hogy

április 15-ig marad együtt a törvényhozás, sőt Argetoianu legújabb bejelentése szerint „esetleg tovább is“.

A szenátusban a konverziós törvény bizottsági tárgyalása legjobb esetben ma, hétfőn fejeződik be, a plénum előtt legalább 8–10 napig fog tartani ennek a fontos javaslatnak a tárgyalása. Ha még figyelembe vesszük, hogy a képviselőházban

a törvénytervezetek egész özöne fekszik elintézetlenül, valóban elképzelhetetlen is volt, hogy mindezt 3–4 nap alatt letárgyalják.

Törvényjavaslatok özöne...

A törvényhozás előtt egyébként a törvényjavaslatok egész halmaza fekszik elintézetlenül.

Ilyen javaslat a mezőgazdasági kutatások céljaira felállítandó intézet, az ortodox klerus takaré- és segélyintézete, az állami levéltárak szervezése, a balcei villanyosüzem, a bukaresti kémiai intézet 12 millió kölcsöne, a pénzügyminiszterium tisztviselőinek hitelbankja,

az amortizációs pénztár hatáskörének kiterjesztése a magánadósságokra,

az 1927-es hagyatéki törvény módosítása, nemzeti takarékosági tanács létesítése, az országos petroleum Rt. megalapítása, a színházak és operákra vonatkozó törvény reformja, a közséki könyvtárak és muzeumok megszervezése, a munkanélküliség esetére való biztosítás, a légügyi törvény, a kereskedelmi nyilvántartás rendezése, a hadügyminiszterium átszervezése, a közmunkálatok vezetőire vonatkozó törvény reformja, a katonák házassága, a tartalékos tisztek helyzetének rendezése és még legalább 20–25 kisebb jelentőségű törvényjavaslat, nem is szólva a már tárgyalás alatt levő szesz törvényről, a konverzióról, a főiskolai oktatásról és a választójog reformjáról.

Ezt a penzumot természetesen akkor

sem végeznék el a törvényhozás, ha még két hónapig maradna is. Így bizonyos, hogy a legtöbb javaslat észre marad, ha csak nyári ülészakot nem iktatnak közbe.

A JUNIAN-AFFÉR TOVÁBB DAGAD...

A Junian kijelentései körül támadt izgalmak már úgy látszott, elülnek, amikor a kolozsvári Pátria, az erdélyi nemzeti parasztpárt hivatalos lapja éles támadást kezd a volt igazságügyminiszter ellen. A Pátria szerint Junian nyilatkozatai nem érdemelnének figyelmet, ha a falusi kupaktanács egy tagja tette volna, de Junian miniszter volt ugyanabban a kormányban, amelyben Popovici Mihály megcsinálta a lejstabilizációt és így neki is felelősséget kellene vállalnia. Ha azonban nem azonosítja magát a stabilizációval, lehetne annyit felelősségérzete, hogy — ha akkor nem kifogásolta, most is hallgasson.

A Pátria cikke arra vall, hogy ez az ügy koránt sincs lezárva és valószínűnek tartják, hogy Junian előbb-utóbb le kell majd vonja kijelentéseinek következményeit, ami

nem lehet más, minthogy kilépjen a nemzeti parasztpártból, amelyben egyedül képviseli az általa hangoztatott felfogást.

A szenátusban napirend során elsőnek az uttörvényt tárgyalták, amelyet 95 szavazattal 11 ellenében megszavaztak.

Ezután a lakbértörvényt tárgyalták. Pop Valér igazságügyminiszter hangsúlyozta, hogy nem annyira a háború következményei, hanem a jelenlegi súlyos gazdasági válság tette szükségessé a kislakás-bérlők érdekeinek fokozottabb védelmét.

A délutáni ülésen folytatni fogják a konverziós törvényjavaslat tárgyalását. Hir szerint

több módosítást fognak eszközölni az adósok és az erdélyi bankok jaoára.

Temesvár, április hó 4.

Megírta a B. L., hogy a husvéti ünnepek alatt Temesvár közelében borzalmas autószerencsétlenség történt, amely két fiatalember, Kovács István és Molnár Dezső életét követelte áldozatul. Ennek a katasztrófának most szinte újabb halálos áldozata lett. Vasárnap Edelstein Margit, 23 éves cselédleány beleugrott a megáradt Bégába s csak igen nagy nehézséggel tudták megmenteni azokat, akik az öngyilkossági kísérletnek véletlenül szemtanúi voltak. Edelstein Margit, amikor nehezen magához térítették, kijelentette, hogy hiába menették meg most, mert újra csak megkísérli az öngyilkosságot. — Nem tud tovább élni, mert a husvéti autószerencsétlenség egyik áldozata, Kovács István, a szerelmese volt s az ő halála után neki sincs több keresnivalója ebben az életben.

1932 április 4.

Valuta: Napoleon 618, márka 39,75, leva 107, török líra 79, font 640, francia frank 6,65, svájci frank 32,75, olasz líra 8,70, drachma 1,66, dinár 2,93, dollár 167, lengyel márka 18,95, schilling 20, pengő 22, cseh korona 4,98, belga frank 4,70.

Mindig megtalálja...

izlésben és minőségben az Ön által kívánt öltönyt. Egy Ceho öltöny mindig tartósabb, mint bármely más ruha. Nem megy ki a formájából és kibír minden strapát. Kidolgozása felülmúlhatatlan, szövete és hozzávalója a legjobb minőségű.

CEHOSLOVACA

BUCUREȘTI: STR. BERZEI, 94-100; BUL. ELISABETA, 8; CALEA GRIVIȚEI, 159; GALAȚI: STR. DOM-NEASCĂ, 30; CRAIOVA: STR. UNIRII, 55; PLOEȘTI: PIAȚA UNIRII, 7; BRAȘOV: MAG. WESTEMEANU

Pub. Geraty

B. L. 3. OLDAL

APRILIS

Summa summarum

Irtá: Halász Sándor

Meghozzák a lapot. Kicsit régi, Harmadnapos, de mégis csak újság. A betű még él benne, festékjének még kátrányos a szaga. Még élet szaga van. Tizenhetedik szomszédnak jár, tegnap hetedik szomszéd oltasta. Hozzá: Jámor Emberhez, ma került. Mindegy az: ma is újság. Mindegy, hogy csak ma az övé.

A Cserna is csak ma az övé, mert háza alatt ma folyik. Tegnap még Mehádica volt, tegnapelőtt még Ohaba, le ma már Cserna és ma, mert itt folyik, ma az övé. A csobogása, a rohanása, vize, hala, habja, jege: mind az övé ma.

Ha megdagad, a gondja is az övé. Jámor Emberhez képe érkezik az ország Gondja. Hiába később, ugyanaz ez a gond, amely tegnap Turnu-Severin gondja volt, tegnapelőtt magáé Bukaresté. A gondot a rohanás surlódása nem égeti el. Élet-szaga marad még akkor is, mire hozzá elérkezik.

A mehádiai Jámor Ember megforgatja újság-rongyba bugyolált Gondját. Szép, széles, testes Gond. Jól negyret, tagbaszakadt Gond. Argetoianu se bír vele, olyan nagy Gond. Vajda-Voivod is keményen öklözi, mert fellemetemes Gond. Gafencu hasábján kereszttel birkózik sudár alakjával, izmos erejével, de felül marad a Gond.

Mit kezdjen Jámor Ember ezzel a hétfeji Gonddal Myháld várának tövében, bércek alján, folyók partján és a Végtelel Elhagyatottság küszöbén, mikor eszes Argetoianu, leleményes Gafencu és merész Vajda még a Calea Victoriei láncai között, a Capsa intim sarkában és a parlament szónoki dobogóján sem bír vele?

Jámor Ember csak elolvassa, mit Gondról újságok írnak és nyomtatnak, aztán szépen összehajítja a betürendetegek temetőjét, fehér sok papirost, mert holnap már komájáé a lap és a — Gond ha érte küldi nyálas kis kölykét onnan messziről, a hidon túlról, Jámor Ember ki is simítja szépen a megnyírt, de meg nem tört Gond-papirost, ágyra veti testét, megfújja a fotogénis lámpást és — hogy szabaduljon tőle, tovább adja Gondját:

— Háboru lesz a franciával! — veti oda az asszonynak, ki már félálomban és nem is hallja.

És Jámor Ember nyugodtan elalszik. Mehádiai Jámor Ember látott már csatákat. Az Árpádok korában is harcot vívtak már ősei, járt itt a török, járt itt a német. A príboji hídnál — alig-alig száz eszendeje — a magyar szabadságharc utolsó csatája itt bukott el. Legfelsőbb csata lesz megint. Csata a franciával.

Majd Argetoianu kirántja kardját és beledöfi abba a — hogy is hívják csak? — na fene egye, izé, abba a Tardieubel Vajda Sándor meg megbirkózik az öreg Ramsayval, a Macdonalddal! Gafencu meg neki megy Flandinnak, aztán, aki győz, azé lesz a Cserna vize. Most azé lesz.

Igy tudja az ország, hol, merre és mi történik. Ennyit tud. Ennyit ért belőle. Tovább nem érti és tovább érteni sem akarja.

— Háboru lesz a franciával!

— Nagy tévedés, édes Bátyám. Nem fogunk háboruszkodni a franciával. Hogy is mondjam csak Magának: tudja, lelkem, úgy van, hogy már meg is van a háboru a franciával. Ez már nem olyan háboru, mint mikor hajdan a Cserna hidját karddal verték és pajzsos védtek német-török nációk, ez olyan csata, amelynek sebetől az is vérzik, aki Mehádica kis bubos fedeli kunyhójában lapot olvas, mikor Argetoianu harcozzer ur galléron töröli Tardieu lovat. Ez olyan csata. Te derék, jó, Jámor Ember, amelyben nem a harci erény, a bátorság és vitézség mérkőzik, de inkább a csanaros eszék, az enyves kezék és a fojtogató két marok üli diadalát. Arra megy itt ki minden, hogy kinek fizessünk. Tardieu azt akarja, hogy az árendát a franciáknak fizessük. Argetoianu ur úgy akarja, hogy az angol-német vámszedőknek fizessük a sarcot, ha a sarcért elég előleget nem ad a — francia. Ezzel szemben ellenben viszont Gafencu mindezeket felül az olaszokat is be akarja kapcsolni, hogy — még nagyobb árat kérhessenek Magáért, verejtékéért és veres-tarka tehenéért ugyanattól a franciától.

— Summa summarum: nem háboru ez a háboru, amely már itt a nyakunk között, lábunk alatt és füünk mögött, hanem vásár a bőrünkre. Azon az alku, hogy ki cserezze és azért a sok talmi

vevő, hogy az igazi többet adjon érte?

— Nagyon komolyan az egész hercehurcát venni nem szabad, mert csak az újságnak van életszaga, de az életnek magának hullaszaga terjeng. Két élet viaskodik most mindenütt és itt is, a Dunapölgyében. A Maga élete: Jámor Ember és a Történelem Élete, amely a Capsa cukrászdában sikít, de hangja a Wall-Street-ig is elhallik. A Történelmi Élet azt hiszi magáról, hogy ő az ország, a hatalom és a dicsőség, holott hagyja el jó Öreg, a Magáé az ország, a dicsőség és a hatalom. Jól teszi, ha sebtében elfújja a lámpást, tovább adja gondját és belefekszik igaz Álom meleg két karjába, mert nem érdemes velük és hangjuk harogásával sokat törődni. Tartsa meg örök optimizmusát, csufondáros cinizmusát és lelke szabadságát és mikor ők a legjobban tájékoznak, nevéssen a szemük közé. Mondja nekik hangosan és derűsen:

— Dunai konföderáció! Na, na, csiba Tel!

És mondja nekik tovább és még kacagósabb hangon:

— Nem úgy lesz és nem az lesz, amit Ti a mi bőrünkön kialakítottok és megszerződtek. Az lesz és úgy lesz, ahogyan mi akarjuk, akik mind, ahányan vagyunk, az Életet akarjuk, amelynek tanácsán rohan a Cserna, nyarán csendesen andalog a Cserna és telén keményre befagy a Cserna. Az lesz, hogy mi elzárkó-

zunk, begubózzunk, mint ősszel a hernyó és addig alusszuk pillangó-báb álmunkat, amíg ki nem tavaszodik. A dunai konföderáció még nem tavasz. A dunai konföderáció papiros-tavas, mint az a kulissza, amelyre erdőt és rétet, bimbót és virágot fest a díszletfestő, de ez az erdő nem zug, a rét nem bókál és sem a bimbónak, sem a virágnak illata ki nem táru.

Az az autarkia, amely ma még csak az országok fegyvere, ma holnap a lelkek apátiájának bombája lesz, amelyek mindaddig tüzelnek, amíg Argetoianu és Tardieu viaskodnak, de azon pillanathoz békét kötnek, amelyben az Ember és a Föld egymáshoz újra visszaérkezhetnek.

Nem a pacifizmus hangja az a morgás, amely végig süvít a Pruth, a Dnyeszter, az Olt, a Cserna, a Maros, a Körös és a Szamos partján, hanem azoknak a természeteknek egyre halkuló zsongása, akik vaknak születtek, de ime kinyílt a szemük és látják, meglátják: ellenük és nem értük hadakoznak most is a koncert, a Történelmi Élet képzelt lovagai és hadvezérei.

A Valóságos Élet lassan-lassan kinepeti a viadalt és Jámor Ember, aki még tegnap keseredetten háborút jósolt, leereszkedőn lefricskázza a generálist, mert tudatára eszmélt, hogy a generális bubos tetejű kunyhóban székel és élet sorsát maga igazgatja.

Razziákkal harcolnak a temesvári magánalkalmazottak a tulorázás ellen

Imponálóan megszervezték a Magánalkalmazottak Egyesülete

Temesvár, április 4.

Kerek három hónapja, hogy Temesváron a magánalkalmazottak gyűlést tartottak és azon elhatározták, hogy érdekeik megvédéséért egyesületbe tömörülnek. A megalakulás pillanatában az újonnan alakult egyesületnek mindössze háromszáz tagja volt. Egy árva fillér nélkül indult meg a mozgalom és most, három hónappal a megalakulás után, az egyesület tagjainak a száma majdnem megkétszereződött. Ezerkésztagja van az egyesületnek. És van helyiségük is. A Dom-tér egyik házában.

Az egyesület programjába vette a küzdelmet a léptések, a fizetéscsökkentések, az ellenszolgáltatás nélküli tulorázás, a törvényeknek a munkaadók részéről való megszegése, a munkanélküliek nyomora és végül a minden tisztviselőt állandóan fenyegető rém, az elbocsátás ellen.

Az egyesület politikamentesen dolgozik. Főcélja: a munkanélküliség enyhítése, a munkanélküliek segélyeztetése, az alkalmazásban levők védelme, a betegsegélyző pénztár elleni panaszok orvoslása, a szolidaritás és együvértartozás érzésének kifejlesztése, tudományos, közhasznú és szakelőadások ingyenes rendezése és állandó helyiség fenntartása.

A vezetőség kijárja a városnál, hogy a

munkanélküli tisztviselők is segélyben részesüljenek. Sikerült elérni azt is, hogy a város szociálisan gondokozó vezetősége külön népkonyhát állított fel kizárólag az állásnélküli magánalkalmazottak számára, ahol olcsón és jól étkezhetnek a szerény jövedelmű tisztviselők.

Ezenkívül külön jogvédelmi irodát állított fel, ahol tagjai teljesen díjtalanul tanácsokat kaphatnak, sőt ingyen vezetik pereiket is. Állásnélküli és beteg tagjaik ingyen gyógyszerre kapnak és orvosi kezelésben részesülnek.

Most kéthetenként megjelenő folyóirat kiadását tervezik, amely az egyesület és a tagok érdekeit képviselné. Végül állás-közvetítő irodát állítanak fel, amely tagjaikat álláshoz, kenyérhez igyekszik juttatni.

A Magánalkalmazottak Egyesületének munkanélküli bizottsága egyébként az elmúlt éjszaka a rendőrséggel együtt razzia-tartott számos olyan vállalatnál és banknál, amelynek köztudomású volt, hogy szereti tulorázni tisztviselőit. A razzia eredménnyel is járt, mert három helyen is jegyzőkönyvet vettek fel a tulorázatásról és most a Magánalkalmazottak Egyesülete Stancu munkügyi vezérigazgatónak küldi Bukarestbe a felvett jegyzőkönyveket és kéri a visszaélések megszüntetését.

Nincs semmi ui a nap alatt

A házbér-uzsora ellen már az ókorban is védeni kellett a szerencsétlen lakót

Bérházak, telek-spekuláció és lakó-védelem a hajdani Rómában

Háziur és lakó 2000 évvel ezelőtt

A bérházak konjunkturája egész Közép-Európában alaposan megváltozott. A háboru előtt a házaknak igen nagy értéke volt; manapság a háztulajdonosok tele vannak panaszokkal, alig bírják a roppant adókat, s a házbérek leszállottak. Budapesten, Bécsben, Berlinben egyformán sir a legtöbb háztulajdonos. És kétségtelenül van is okuk a sirásra. Nehéz sőhajokkal gondolnak a régi jó időkre, amikor boldogító meglepéssel hajtották be a nagy házbérek, amik biztosították számukra a gazdagságot és a gazdagsággal járó pompás életet. Legalább egyelőre, vége ennek a boldogságnak.

A háztulajdonosság, s a háziuraság azonban nem az újabb korok intézménye. Megvolt már hajdani időkben is. A régi Rómában éppenséggel kitűnő konjunkturával dicsekedhetett; a telek-spekulációnak meg valóságos Eldorádója virágzott. Csak úgy, mint nemrégiben még a középeurópai nagyobb városokban.

Ha valamelyik hatalmas római gazdag ember, akinek a szénátusban is volt befolyásos szerepe, megtudta, hogy Róma

valamelyik környékén állami középület: pantheon, kolosszeum, díszes therma vagy fényes magánpalota építését tervezik, nyomban összevásárolta a kijelölt környéken levő rozoga házakat, s ezek telkeit magas áron adta el az építő vállalatnak. — legtöbb esetben az államnak. Az ilyen spekulációkban Lucius Crassus, ez a roppant gazdag, hatalmas ur volt a legszerencsésebb, mert neki az is módjában állott, hogy az olcsón összevásárolt telkeken maga építtessen jól jövedelmező bérpalotákat. Hiszen Crassus nemcsak elegendő pénzzel rendelkezett, hanem tömegtelen rabszolgája közt nem kevesebb, mint 500 kőműves- és ácsmestere volt; mégpedig olyanok, akik nagy szerénnyel értékék a mesterségüket s a görög művészeti ízlést terjesztették Rómában.

A római birodalom fénykorában, a csá-

szárak uralmának zenitjén, Rómában 46 ezer bérlakás és 1800 családi ház volt. A lakosság száma pedig közel járt a millióhoz. Minthogy pedig abban az időben a kocsiközlekedés a város belsejében a kora reggelt és a késő estét kivéve, egész nap tilos volt, minden római polgár azon igyekezett, hogy a város belső területén kaphasson lakást, mert különben gyalogosan lett volna kénytelen a távolabb eső környékekről a városba jönni, hogy foglalkozása után láthasson.

Rómában a belváros legtöbb részét a pompakedvelő uralkodók palotái és parkjai foglalták el. Ezen a drága környéken egyedül Caligula és Domitianus építtetései nem kevesebb, mint 30.000 négyzetméter területet foglaltak el. A legkisebb, de mégis valamire való főúr palota telke kertestül egy hektárnyi területre terjedt. Hogy ilyen viszonyok mellett a telkekkel való üzlekedés óriási méreteket kapott, szinte természetes dolog, valamint hogy az is magától értetődő, hogy a telekspekuláció rengeteg haszonnal járt.

Az ez időtájt Rómában szedett házbérből kevés adat maradt ránk; de az bizonyos, hogy éppenséggel nem ment ritkaságszámba az olyan háziur, aki házbérbételemeiből 300–400 ezer lejnek megfelelő nettó-hasznot vágott zsebre. Ezt az összeget annival inkább lehet tekintélyesre taksálni, mert a bérházak általában nem voltak nagyok s egy-egy, már kényelmesebb lakás bére legfeljebb 120–200 ezer lejre rugatható. Persze az ilyen lakást már csak a gazdagabb emberek bérelték.

A szegények lakásai igen nyomorúságosak voltak. Talán még nyomorúságosabbak, mint manapság a városokban.

Érdekes és az ősi Róma építési viszonyait nem ismerők előtt meglepő lehet, hogy a hajdani Rómában már szinte felhőkarcolószámú menő magas házak voltak. Alig 5–6 méter széles utcákban 25 méter magas bérházak emelkedtek. Így került Martialis, a kitűnő római poeta egy bérház 10-ik emeletére. Horatius egyik tanítója pedig nagyon szerény és szegényes padlásszobában húzta meg magát.

A szegény lakókat kiuzsorázó háziurak fajtája se hiányzott a hajdani fényes Rómában. A lakók igen sokat panaszkodtak a háztulajdonosok emberelenségei miatt s a tribunális gyűléseken gyakran hangzottak fel éles kirohánások az uzoráskodó háziurak ellen, akik brutális kegyetlenséggel teszik túl magukat a leg-
elemibb méltányosság követelményein is. De a hatósági beavatkozások se mindig segítettek az égető bajokon. Így azután néha igen tüzes harcokban tört ki az elnyomott, kiuzsorázott lakók szociális lázongása a háztulajdonosok ellen, akik durva önzésükben nem voltak hajlandók a házbérek méltányosabb megállapítására. Csak Julius Caesar nyult bele kemény kézzel ebbe a szociális kérdésbe, mégpedig úgy, hogy a maximális lakbér megállapításáról törvényt alkotott. Ezért persze súlyos szemrehányások érték, természetesen a gazdag háztulajdonosok részéről, míg ellenben a lakók lelkesen magasztalták az elnyomottak érdekeit megértő szociális politikájáért.

Mindez pedig csak amellet a régi igazság mellett szól, hogy semmi se új a nap alatt.

sz. m.

Magyarországi kereskedők látogatása Bukarestben

Abból az alkalmából, hogy magyarországi kereskedők és iparosok a legközelebbi napokban látogatást tesznek Bukarestben, ahová a román kereskedelmi és iparkamarák hívták meg őket, Székács Antal felsőházi tag, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke a B. L. budapesti tudósítójának többek közt ezeket mondta: Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy a bukaresti látogatást, melyet eddig közbejött akadályok miatt nem valósíthatunk meg, most megtesszük. Meg vagyok róla győződve, hogy bukaresti látogatásunk hozzá fog járulni a két ország gazdasági kapcsolatainak a kimélyítéséhez.

— FEGYŐRÖK NÉLKÜL MARADNAK A RABOK. Bukarestből jelentik: Legújabbban a fegyőrök azok, akik nem kapják rendesen fizetéseiket. A targoncai fegyház porkolábjai október óta egy bani fizetést sem kaptak és családjaikkal együtt a legnagyobb nyomorban élnek. A fegyőrök kijelentették, hogy ha a kormány nem siet segítségükre, lemondanak állásukról, mert súlyos helyzetükben nem vállalhatják a rabok őrzésének felelősségteljes, nehéz feladatát.

KACSKA SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI GAGEL KENYÉR

APRILIS 6.

Hírek

— AZ 1933-AS KOROSZTÁLY SOROZÁSA BRASSÓ-MEGYÉBEN. Az 1933-as korosztály sorozása, néhány szori elhalasztás után, Brassó-megyében most a következő beosztás szerint történik: Brassó—Földvár május 14, Földvár—Prázmár május 16, Prázmár—Hosszufalu május 17, Hosszufalu—Keresztfalva május 18, Keresztfalva—Bodzaforuló május 19, Brassó—Törösvár május 23, Törösvár—Zernest május 24, Zernest—Brassó május 25 és 26.

— A TEMESVÁRI KÖMÜVESEK MAGUKNAK KÖVETELIK A TEMESVÁRI ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁKAT. Temesvárról jelentik: A temesvári munkanélküli építőmunkások küldöttségileg keresték fel Grofsoean Kornél dr. főpolgármestert, akinek elpanaszolták, hogy számos építkezésnél más városokból és falvakból való munkásokat alkalmaznak, a temesvári építőmunkások pedig nem jutnak kenyérhez. A főpolgármester megígérte, hogy felszólítja az ipari munkaadók szindikátusát, és külön-külön az építkezési vállalatokat, hogy az idegen munkások helyett temesváriakat alkalmazzanak. Kijelentette továbbá a főpolgármester, hogy a város által a tavasszal megindítandó nagy építkezéseknél és átalakításoknál kizárólag temesvári építőmunkásokat fognak alkalmazni.

TEVEDES azt hinni, hogy hashajtóra csak a székrekedésben szenvedőnek van szüksége. Az egészséges ember is ügyeljen arra, hogy belei naponta kitisztuljanak. Artin dragée az orvosok által ajánlott enyhe, biztos, olcsó hashajtó.

— Marosmegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Dogár Ábrahám 63 éves bazini lakos csúsjében felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már régen halott volt. Az idős ember családi körülményei miatt lett öngyilkos. — Marosoroszlak községben Deák László gazdálkodó házának teteje kéménytűz következtében leégett. A kár 25 ezer lejre tehető. — Lengyel Bernád és Bereczky József jobbagyitelkei legények egy leány miatt már régen ellenséges viszonyban voltak egymással. Tegnapi haragosok találkoztak szótátság közben. Bereczky bicskával leszurta ellenfelét, Lengyel Bernádot súlyos sérüléssel kórházba szállították, Bereczkyt pedig letartóztatták. — A marosvásárhelyi nyugdíjasok hátrálékos járandóságait kiutalásának megszüntetésére küldöttséget menesztettek Bukarestbe, ahol a pénzügyminisztériumnál annyit el is értek, hogy a múlt évi hátrálékok egy részének a fedezésére egy millió lejt utaltak ki. Ez az összeg már meg is érkezett a Banca Nationala marosvásárhelyi fiókjához, a kifizetéseket azonban még nem kezdhetik meg, mert a minisztérium a felhatalmazást még nem küldötte meg a pénzügyigazgatóságához. — Marosvásárhely lakossága a vizdíjak újból tervbevétt emelése miatt vasárnapra tiltakozó gyűlést hívott össze, a gyűlés azonban elmaradt, mert a hatóságok annak megtartását nem engedélyezték. A vármegyei és rendőrprefektúra indoklása szerint a gyűlést azért nem engedélyezték, mert kommunista rendezéssé válhatott volna.

— EGY TEJESASSZONY BORZALMAS HALÁLA A FŐVÁROSBAN. Bukarestből jelentik: A nagypiac-terén megdöbbenő szerencsétlenség történt vasárnap este: egy teljes sebességgel robogó villamos belerohant egy tejes szekérbe, és azt a sző szoros értelmében kettészelte. A szekérben ülő Jordan Tudora tejasszony a nagy lökéstől kiesett a szekérből, a villamos alá került, amely halálra gázolta. A villamos vezetőjét a rendőrség letartóztatta.

A SZÖVJET IS MEGÜNNEPELTE A GOETHE-CENTENNARIUMOT

Bár Goethe a polgárság nagy költője volt, szellemi nagyságának elismerése elől a szovjet sem tudott elzárkózni és halálának századik évfordulója alkalmával hivatalosan is megünnepelte a nagy német költő-fejedelm emléket. A szovjet kormány, amely tudvalegőleg kérelhetetlen ellensége minden hagyománynak és tekintélynek, mégis kötelességének érezte hódolni az emberiség egyik legnagyobb lángelméjének emléke előtt és fényes külsőségek között rendezte meg a Goethe-emlékünnepelet, a szakszervezetek házában oszlopcsarnokában, abban a ragyogó pompájú palotában, amely a cári uralom idején az orosz főnemesség kaszinója volt. Az ünnepségen Rubnov közotkatásügyi népbiztos elnököt, aki elődjével, Lunacsarszkyval együtt Goethe jelentőségét méltatta. A szovjet Goethe-emlékünnepelethez az a körülmény is jelentőséget kölcsönözött, hogy azon a diplomáciai testület is teljes számban megjelent.

— LEBONTATTA MUNKANÉLKÜLI LA-KÓJA FEJE FELŐL A TETŐT. Marosvásárhelyről jelentik: Kegyetlen módon járt el lakójával Vadász Imre marosvásárhelyi háztulajdonos. Már hosszú idő óta a házában lakott Csizsér Ferenc munkás, aki, ameddig keresete volt, fizette is pontosan a házbért. Az utóbbi hónapokban állás nélkül maradt és így ennek a kötelességének sem tudott a régi pontossággal megfelelni. Vadász Imre emiatt kíméletlen lépésre határozta el magát: embereket fogadott és a sző szoros értelmében lebontatta a szerencsétlen munkanélküli lakrészre felől a tetőt, még a kéményt is levétette. Vadász eljárása a környéken nagy megütközést keltett.

★ IDEGFÁJASNÁL, reumánál, spanyolnáthánál, isziásznál, fogfájásnál, gyorsan és minden káros mellékhatás nélkül hat Algocorine, a hírneves gyógyszer. (be)

— MEGMERGEZTE MAGÁT SZÁSZ ÖDÖN BUDAPESTI NAGYKERESKEDŐ. Budapestről jelentik: A vasárnapra virradó éjszaka Bécsből Budapestre érkező gyorsvonat egyik hálfülékében eszméletlen állapotban találták Szász Ödönt, ismert belvárosi divatcég főnökét. A gyorsan előhívott állomási szolgálattevő orvos megállapította, hogy Szász lunáállal megmérgezte magát. Haza szállították lakására, ahol most élet-halál között lebeg. Szász Ödön legutóbb Kolozsváron alapított üzletet, hogy azon keresztül bonyolítsa le erdélyi forgalmát, ez a vállalkozása azonban nem járt sikerrel, a kolozsvári üzletet likvidálni kellett. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, vajjon Szász Ödön öngyilkosságot követett-e el, vagy pedig az álmatlansága ellen használt altatóból véletlenül nagyobb adagot vett be.

Mi a csodás nyaklánc?

Prof. Lakhovsky párizsi orvostanár teóriája igazolja, hogy abban az esetben, ha a szervezet egészséges, vibrációs hullámzásának az egyensúlyát biztosítani akarjuk, villamos filtráció útján helyre kell állítanunk az élő szervezet rendes működését, egy vagy több hullámzó kör által.

Lakhovsky professzor nyakláncai és övei biztosítják ezt az eredményt a rák, a mikrobák által okozott összes betegségek kezelésénél a legjobb eredményeket, gyakran teljes gyógyulást és mindig jelentékeny javulást értek el.

Kaphatók gyógyszerárakban és drogériákban.

Lerakat: Jules Dilan laboratóriuma, Bukarest, Str. Pitar Moş 4, amely bármilyen felvilágosítással készségesen rendelkezésre áll.

nak az elvégzésére, amiket mint jó pap és jó ember maga elé tűzött.

★ A FÓRUM MOZGÓ IGAZGATÓSÁGA közli, hogy kedden, április hó 12-én, a Redoubtan tartandó Haydn-ünnepély miatt az aznapi 9 órai mozielőadás el fog maradni (e)

— KÜLÖNÖS HELYREIGAZÍTÁS. A székelv város nyugalmát hosszú hetekre megzavarta a két legutóbbi tragédia, a melyek rövid időközben követték egymást. Még mindig széltében-hosszában tárgyalják Marosvásárhelyen az első drámát is, és mindenki más-más verzióban igyekszik a szomorú esemény hátterét megvilágítani. Az egyik verzió azt állította, hogy az öngyilkos Farcasné Keller Emmi érintetlenül ment sógorával a halálba, mert sem férjének, sem szerelmének nem adta oda magát. Erre a feltevésre a férj most hivatalosan rácsáfolt és annak közlését kérte a helyi lapoktól, hogy rendes házastársi viszonyt folytattott, a három hét alatt, tragikusan elhunyt feleségével. — Ezt a rektifikációt, amint megjegyzi, azért kéri, mert enélkül furcsa színben tűnhetne fel leendő válszítottja előtt. — Farcas Péter lelkész ugyanis, az ellenkező felfogással szemben, még egyszer megnősülhet, mert a tragédia pappá való felszentelése előtt következett be.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szív-fájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértőlulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Gyűlések Bukaresztben

Bukarest, április 4.

A vasárnap folyamán számos gyűlés volt Bukaresztben. Gyűlést tartottak a városi adósok szövetsége, a Tanítók Szövetsége, a szociáldemokrata párthoz tartozó feminista szövetség. A Marna és Locomotiva termekben a professzionális egyesületek szövetségei követelték az élet olcsóbbá tételét. Ugyancsak vasárnap tartott ülést Florescu volt igazságügy-miniszter vezetése alatt az Országos Gazdasági Szövetség, amelynek felszólaló követelték a városi adósságok konverzióját, úgy, ahogy azt a parasztadósságokkal tették.

Még mindig a régi kitűnő izlés és elsőrangú szolid munka, de már mérsékelt árak

SEIFERT & FARSCH
cég

férfi- és női szabóságánál
BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 28

Női osztályunk

vezetője külföldön végezte tanulmányait és mint elsőrangú szakértő, a legkitűnőbbet nyújtja.

Kérjük győződjön meg személyniesen!

Látogasson meg kötelezettség nélkül!

Férfi- és női szövetraktár

Egy jó cipő
sosem drága
vásároljon
csak

„FILT”

luxuscipőt

Gyári lerakat

BRASSÓ, KAPU-U. 36.

EREDETI GYARI ARAK

Szálloda, kávéház, étterem

Erdély egyik nagy városának legelőkelőbb idegenforgalmi s szórakozóhelye

folvó évi május 1-re bérheadó.

Érdeklődéseket „Szálloda” jellege alatt Rudolf Mosse r. t. hírdetőirodába Oradea Str. Alexandrii 2 sz. térünk.

BRASSÓ **„Modern Mozcó”** Telefon 518

Ma, hétfőn a nagy sikerű német vígjátékláger

Egy orr-hosszal előnyben

SIEGFRIED ARNO,
VEREBES ERNŐ,
LUCIE ENGLISH.

Következő szenzációs német filmoperette premier!
Trude Berliner, Else Elster, Claire Römmel, Otto Wallburg

Ha a miniszter dáridózik ...

A szünetben fellép

Erwin-csoport búvész attrakciókkal

Rendes helyárak. Különleges szenzáció.

Jön: Marlane Dietrich-el **„Shanghai Express”**

Román állami osztálysorsjáték

Hiába keresi másult szerencsét, mert csak Félix Grun & Co. Bukarest, Cal. Victoriei 60 alatti régi elárusítóhelyen fogja megtalálni, amely a múltban is számos nyereményt fizetett ki és ezután is sok játékosnak fog szerencsét hozni. A sorsjegyek ára mindenütt egyforma, de nem szerencsése.

Küldjön még ma postautalványon 125.— lejt nyolcad. 250.— lejt negyed, 500 — lejt fél, 1000.— lejt egész sorsjegyet.

— SZULÓHAZARA ZUHANT EGY NÉMET SPORTREPÜLŐ. Münchenből jelentik: Ma délelőtt Rosenheim városban Otto Huber ismert sportrepülő Oswald nevű barátjával szülei háza fölött akrobatamutatókat hajtott végre. A szülői házból Otto Huber édesapja szemlélte fia produkcióját, miközben a repülőgép motorhiba következtében hirtelen lezuhant és pontosan a szülői ház tetőzetére esett. Otto Huber és kísérője a szerencsétlenségénél életüket veszítették.

— Tiltakoznak a konzulok a külföldiek munkanélküli adója ellen. Tudósítónk jelenti: Irtunk róla, hogy Temesvár város a munkanélküliek javára megadotta a Temesvárott állandó foglalkozással bíró külföldiek. Busse Artur dr. német és Ganz Leo csehslavok konzulok tegnap Grosoreanu Kornél dr. főpolgármester előtt tiltakoztak ez ellen, rámutatva, hogy a külföldiek tartózkodási illetéket fizetnek és ezenkívül adóterheket is viselnek. A főpolgármester válaszában kifejtette, hogy a külföldiek csökkentik a román állampolgárok kereseti lehetőségeit, méltányos tehát, hogy a munkanélküliek javára adózzanak. A város elhatározását nem mäsítja meg.

— HARC KÉSZÜL MEGINT A KOLOZSVÁRI GÁZGYÁR ÉS A VÁROS KÖZÖTT. Tudósítónk jelenti: A belga alapítású kolozsvári gázgyár és a város között évtizedek óta folyó háboruságnak igen érdekes új fejezete készült. A gázgyár igazgatósága ugyanis a napokban ártírt a városhoz, hogy rövidesen beszünteti a gázszolgáltatást az egyetem és a klinikák részére, mert nem fizetnek. Ez a zámla állítólag olyan tekintélyes, hogy a gázgyár nem tudja emiatt az üzemköltségeit kifizetni. A városi tanács, amelynek már felkínált, hogy a gázgyár hosszú idő óta nem fizette be a városnak járó haszonrészcsedést, elhatározta ebből az apropóból, hogy vizsgálatot indít annak megállapítására, vajjon a gázgyár mennyiben tett eleget a várossal fennálló szerződésének. Mert az igaz, hogy a gázfogyasztás erősen visszaesett, de ez nemcsak annak tulajdonítható, hogy a gáz nagyon drága, hanem rossz minőségű is, mert a gázgyár az utóbbi években semmiféle beugrázást nem csinált, miután a koncessziója rövidesen lejár. Most ennek a megállapítására a város kiküldött egy bizottságot és, ha az úgy fogja találni, hogy a gázgyár igazgatósága szándékosan hanyagolta el a termelést, kártérítést per fog indítani ellene.

— ELŐFIZETŐINK KISÉRKÉJÉRE FIGYELMEML A CÍMKÉJÜNK FÉLTÜNETETT LEJÁRATOT. A lap zavartalan expedíálása érdekében gondoskodjunk idejében a lejárt előfizetés megújításáról, ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljük meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén.

— Rosszabb lett a dohányfélék minősége. Tudósítónk jelenti: Általános a panasz a dohánytözsdések körében, hogy a monopol, ha már nem megy le az árával, újabbán még sokkal gyengébb minőségű áruval látja el különösen a városokat és emiatt bizonyos dohányfajtákban a fogyasztás harmadára esett vissza. Ez nemcsak az árusítól kereseti lehetőségeit csökkenti, hanem aligha tesz jó szolgálatot a dohányjövődéknek. Amiatt is panaszkodnak a trafikosok, hogy az azonos dohányneműeknél is óriási minőségbeli eltérések vannak, aszerint, hogy az áru melyik gyárból került ki. Sokszor megcsik, hogy egész tételek maradnak a nyakukon, mert a rossz árut a közönség nem veszi.

— Gyalogolniuk kell a vándorgyűlésekre az állami tanítóknak, mert fizetést nem kapnak, a gyűlések tartását viszont szigorúan előírja a minisztérium. Csikszéledából jelenti tudósítónk: A csikmegei állami tanítók november óta nem kaptak fizetést. Sokan közülük már ott tartanak, hogy a szomszédoktól kérik kölcsön azokat az élelmiszereket, amelyekkel fenn tudják tartani magukat. Ez természetesen már nem újság senki előtt. Az azonban méltó a megemléstésre, hogy a felsőbb tanügyi hatóságok még ilyen körülmények között is szigorúan ragaszkodnak az úgynevezett „művelődési körök” üléseire. Előírás szerint ezeket a kulturális célzatu gyűléseket időnként más-más faluban kell megtartani, az állami tanítóknak. A megjelenés kötelező, a ki igazolatlanul elmarad, megbüntetik. Megbüntetik még a mai körülmények között is, amikor a fizetésekhez nem tudnak hozzájutni, a vonatra, kocsira, autóbusszra nincs pénzük. Nem ritkán harminc kilométeres távolságokra kell gyalogolniuk, hogy eleget tegyenek az előírásnak. A csikszéledai tanfelügyelőség már többször kérte a közoktatásügyi minisztert, hogy amíg a tanítók nem kapják rendesen a fizetésüket, szüntessék be ezt a vándorgyűlési rendszert. A kérvényekre azonban semmi válasz sem érkezett, hiszen a közoktatásügyi miniszternek annyi fontos dolga van, hogy nem ér rá a csiki tanítók sorsával törődni.

— TÖMEGES VASUTI KIHÁGÁS A MAROSVÁSÁRHELYI BÍRSÁG ELŐTT. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi törvényszék szombatn mintegy harminc vasuti kihágást tárgyalta. A vádlottak, csaknem kivétel nélkül, a súlyos gazdasági viszonyokra hivatkoztak, amelyek arra késztették őket, hogy jegy nélkül üljenek fel a vonatra. Ennek ellenére az ügyész súlyos megbüntetésüket kérte. A bíróság pénzbüntetéssel sújtotta a vádlottakat, akik felebeztek az ítélet ellen.

— Beszüntették a kolozsvári ortodox katedrális építését. Tudósítónk jelenti: Kolozsvár szívében, a város legszebb terének feláldozásával kezdték meg évekkel ezelőtt a görögkeleti székesegyház építését. Az első időben nagy lendülettel indult meg az építkezés, amelynek nagyszámú építőmunkás kapott alkalmas munkát, de csakhamar bajok kezdtek mutatkozni, az előirányzott összegek nem kerültek folyósításra, a kiutalt pénz elfogyott és így állandóan szüneteltetni kellett a munkát. A félig kész monumentális épület ott éktelenkedik az állványokkal és a felhalmozott anyagokkal a város kellős közepén, ami már sok szóbeszédre adott alkalmat. Az ortodox egyház többször eljárt a kormánynál, hogy a katedrális befejezésére kiutalt összegekhez hozzájusson, de mindig csak ígéretet kapott. Most aztán, amikor azt lehetett volna várni, hogy a kedvező időjárással megint megkezdődik a munka, a kolozsvári ortodox püspökség beszüntette az építkezési munkálatokat és a királyhoz akar fordulni, hogy tegye lehetővé a templomépítés befejezését, amely már régen aktuális lett volna.

— Céltudatos falumunka Csikszenttamásán. Tudósítónk jelenti: Példaadó tevékenységet fejt ki Csikszenttamás községben Bálint Vilmos plebános. Legutóbb „Dusgazdagok” című darabjával lepte meg a falusi műkedvelő színpadokat. A darabot Csikszenttamásán a szerző rendezésében már hetedszer adták elő az ottani műkedvelők, de ez alkalommal is olyan nagy volt az érdeklődés, hogy a falusiak és vidékiek egész tömege szorult ki a kultúrház nagyterméből. Soha nagyobb szükség a falukultúr fejlesztésére nem volt, mint ma. Bálint Vilmos érdemes munkát végez ebben az irányban.

— MEGJELENT A KORUNK APRILISI SZÁMA. Jóleséssel állapítjuk meg, hogy ellenére a minden téren mélyen szántó gazdasági válságnak, az utódállamok magyarságának egyetlen igazán nyitós folyóirata, a *Korunk* egyre gazdagabb számokat jelent meg. Az áprilisi szám igen sokrétű anyagából csak találgatni emeljük ki a következőket: *Damzinger Ferenc*: Japán és Kína. *László Dénes*: A munkanélküliség lélektana. *Mándy Teréz*: A nemzeti szociáizmus nőprogramja. *Neufeld Béla*: Lendület és életforma. *K. A. Wittfogel*: Goethe. *Fábry Zoltán*: Európa és Oroszország. *Horner Miklós*: Ázsia felszabadulása. *Stb.* Elbeszélések: *Tamási Áron*, *Reményik Zsigmond*, *Ilja Ehrenburg* és mások írtak. A Kultúrkrónika, Világpolitikai problémák és Szemle rovatokban huszonöt kiadott cikk számol be az aktuális társas-

dalmai és kulturális eseményekről. Mutatványszámot ingyen küld a Korunk kiadóhivatala Cluj-Kolozsvár, Calea Marcehal Foch 13.

— AZ EGYIKNEK SIKERÜL, A MASIKNAK NEM. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Marosvásárhelyi közönsége már majdnem egy éve nélkülözi a magyar színészetet és most egyszerre majdnem két szintársulatór kapott. *Vigh Ernő* színigazgató már hetekkel ezelőtt megkérte a városi tanácsot, hogy engedélyt adjon a városi tanács, visszavonta kérését és májusra halasztotta el társulatának marosvásárhelyi vendég szereplését. Ilyenformán *Vigh Ernő* szintársulata mutatkozik be Marosvásárhelyi közönségének kedden, a Zsidó Kultúrházban.

— Április 11-én tárgyalják a Sava-ügyet. Kolozsvárról jelenti: Részletesen megírtuk, hogy a kolozsvári ügyészség 76 oldalas vádiratot készített a mezőtelegi szeszgyár ellen és ugyanez a vádirat foglalkozik azokkal a zsarolási hadjáratokkal is, amelyeket Sava Kornél volt sziguranca vezérfelügyelő rendezett meg Kun Andor, Filimon és Bil-dianu komisszárok közreműködésével. A szenzációs bűnügyben a kolozsvári törvényszék április tizenegyedikére tűzte ki a fő tárgyalást, amely egyike lesz a legnagyobb szabású tárgyalásoknak az utóbbi években. A pernek 21 vádlottja és 44 tanúja van, a vizsgálat ügyiratai ezer oldalal tesznek ki.

— A hatalmaskodó erdőpásztorok miatt egyre elkeseredettebben viselkedik a falusi lakosság. Csikszéredából jelenti tudósítónk: A csikmegei erdőőrök hatalmaskodásai és hivatali tulkapásai miatt az utóbbi időben rengeteg panasz hangzott el, azonban anélkül hogy az illetékes hatóságok a hivatali helyzetükkel visszaelő „brigádok” ellen megtették volna a megfelelő megtorló intézkedéseket. Ez, csak ez az oka annak, hogy most már a falusi lakosság maga is az erőszakosság útjára lép s kiteszi magát annak, hogy hatóság lenni erőszak miatt eljárás induljon ellene. Antal András és Antal Ignác kászonfelfúti legények elverték Lungu Spiridon erdőőrt és ennek társát, mert jogtalanul le akarták rakatni a legényekkel azt a fát, amit amazok haza akartak szállítani. Ilyen eset volt Kászonujfaluban, ahol az erőszakoskodó erdőőr, Vitos Márton szerelte le. Az erdőőrök természetesen feljelentést tettek aminek következménye a székelyek letartóztatása lett. Akkor, amikor az erdőőr el vissza hivatalos hatalmával, nem mozdul ilyen gyorsan a csendőrség.

A B. L. regénye

A PÁRIZSI LEÁNY

Írta: ORBOK ATTILA:

— Comme je suis distraite!
— Monstör, Suzy... Monstör...
És a nagyszonyót jót nevetett:
— Ha elvesztet a jegyzeteket, még eljutsz ide, te szelebudri...
A nagyszonyónak hirtelen eszébe jutott, hogy a váratlan vendégről gondoskodnia is kell. Csöngetett Katinak. Ot perc múlva mozgósítva volt az egész ház. A kertészlegény szaladt a plébános urhoz, hogy meginválja sürgősen vacsorára a nagyszonyóhoz. Mari, a szakácsné levágott három csirkét s egy béresgye-
ket szalasztott citromért, narancsért, a szövetkezetből boltba, hogy finom parfáit csináljon a messziről jött kisasszonyak.
Vannayné kiadta a parancsot Katinak:
— Hívd be a kocsis feleségét és hozzátok rendbe a kis kék szalont és a hálót.
Megremegett hangja, amikor mondta. A Kati állta is leesett s úgy nézett a nagyszonyóra, mintha nem jól értette volna a parancsot.
— Igen, az Iván fiatalúr szobája lesz a legjobb... Jó napos... Kedves szoba... A kisebbik rendezte be... Kicsit leányos terméskote volt. Világos szövevettel huzatta be a bútorokat... És porcellánokat gyűjtött... Majd meglátod a vitrine-jait...
— Iván... Szép neve volt. — mondta

Suzy. Hosszan eltűnődött aztán, mint-ha csak magában beszélt volna és megjegyezte:

— Istenem, milyen furcsa az élet... Ő meghalt s én idejöttem az ő helyére... És jó dolgom lesz... Suzanne boldog lesz... Mert tudom, ma tante, hogy én itt boldog leszek...

Hozzásimult az öregasszonyhoz s hízkelve mondta:

— Oh, drága tante, engedje, hogy felmenjek Iván szobájába... Olyan kíváncsi lenni... Engedje...

— De még poros minden... Fülledt levegő van... Évek óta nem járt abban a szobában senki... De ha nagyon kíváncsi vagy...

— Mindjárt visszajövök, csak éppen benézek az ajtón...

Szaladt fel a lépcsőn az emeletre. Vannayné mosolyogva nézett utána: ez a leány az első percekben meghódította, nemcsak bájos, finom kis alakjával, édesen csendő, hadaró hangjával, amely a szokatlan magyar szavakon bugdácslott, mint göröngyös úton a jártai tanuló gyerek, hanem határtalan nyíltságával, egyre kibuggyanó őszinteségével, amelytől egész lényé sugárzott. Gesztusai és szavai is formásak voltak, mint ő maga s az öreg asszony, aki teljes visszavonultságban élte évek hosszú sora óta, most egyszerre úgy érezte, mintha még emlékeztetésben is elhalványult fiatalágának egy darabja tért volna be ide ebbe a csendes házba. Egyszerre észrevette, hogy a tavaszi nap derűsen süt, hogy a park virágjai virulnak, hogy az a külső világ, amely szinte egészen közömbös volt gyszababornult lelkének, még neki is tud örömet hozni... Még nem ismerte a leány lelkét, nem tudhatta mi lakik benne, fog-e ragaszkodni hozzá, de az első impressziók jók voltak s az a sejtés me-lengette fáradt szívét, hogy öregségére társadalmi rangjára. Mert a plébános na-

lesz valaki mellette, aki vele fog érezni s ifjúságának varázserejével felvidítja olykor és sorsát hozzáfűzve a gondoskodás vigasztaló gondjaival elszórakoztatja.

Suzanne visszajött, mindkét kezében egy-egy berámázott képpel:

— Levettém a falról... Azt hiszem kitaláltam... Ugy-e drága tante, ez itt az „ifjabbik” az Iván... És ez a másik a nagyobbik... Hogy hívják?

— László... Iván husz esztendő volt... Kadét... Elcsúszott a háborúban, ezerkilencszáztizenhétben... A Piávénál... László a bátyja volt... Huszonöt éves... Ő előbb halt meg... Tizenötben... Galiciában... Tüzérfőhadnagy volt...

— László... Milyen szép fiú!... De nem haragussza tante, ugy-e, hogy kérdezem... Meg kell ismernem őket... Rokonaim...

— Nem haragszom, leánykám...

Vannayné bánatosan mosolygott. Arra gondolt, hogy eddig nem mondhatta ki előtte senki a fiának a nevét, hogy sirva ne fakadt volna. És most itt van ez a leány, aki faggatja őt róluk, a fényképeket nézegeti előtte, — és neki, az anyának nem szorul el a szíve, mint mások, nem fakad könnyekre, hanem szinte megkönnyebbülést érez, hogy beszélhet róluk, elmondhatja szokásaikat, életüket, ambícióikat, — mintha csak élne.

Ezer kérdéssel ostromolta Suzanne a nagyszonyót, aki mesélt neki a boldog életéről, ami itt folyt ebben a nagy házban, amikor még együtt voltak s nem sodorta el mellőle a világháború két szép fiát. El kellett mindent mondania róluk, még szerelmeket is...

Suzy meghatva jelentette ki:
— Nagyszerű fiú lehetett mindakettő... De László tulságosan komoly volt... Bizonyára nem tetszettem volna neki... Talán Iván kedvelt volna... Tudod, tante, Iván az én genre-om. Én a szelid, jósgos, jókedvű férfiakat szeretem... akik egy kicsit álmodozók. Mert én bizony fűs természet vagyok.

Ebben a percben lépett be nagyszonyóra a plébános ur, aki ezuttal be sem jelentette magát. Alig várta, hogy lássa a párizsi kisasszonyt, s mindjárt megkezdésekor komolyan beszéljen a fejével a magyar szokásokról, arról, hogy alkalmaszkodnia kell, vigyáznia új, előkelő társadalmi rangjára. Mert a plébános na-

gyon komolyan vette Kanda doktor s a többiek figyelmeztetését, hogy súlyos felelősséget vállalt magára. Amennyire csak tellett tőle, szigorú arcot öltött magára s úgy lépett be.

— Itt a plébános ur, aki irt neked, Suzy, mondta a nagyszonyó.

A leány szó nélkül hozzászaladt, tul-
áradó hálával megcsókolta jobbról-bal-
ról az arcát és felkiáltott:

— Oh, köszönöm, drága abbé, hogy idehívt, a tante-hoz. Nagyon boldog vagyok!

A plébános arca felderült s bizony
ugy elfelejtette feltett szándékát, hogy
szó sem esett egész este a szigorú monos-
tori társadalomról.

NEGYEDIK FEJEZET,

amelyben a bolos kisasszonyt „bolos kisasszony”-nak nevezik el.

A plébános ur prsházának avatására, amely Suzy érkezése után két hétre készült el, meghívta az egész monostori intelligenciát. Elment a bárónő is Izabellával, de nem az egyszerű falusi par-
iránt érzett gyöngédségből, hanem inkább a kíváncsiság vitte őket, látni akarták a „párizsi leányt”, akiről a monostori közvélemény ugyan ellenté-
tes ítéleteket mondott.

(Folytatás következik.)

Tavaszi meglepetésünk:

LESZÁLLITOTT ÁRAINK!
ÚJ, EREDETI MODELLEK!

BUTORT

ne vásároljon, míg meg nem nézte

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

BRASSÓ
BUDAPEST
MAROSVÁSÁRHELY
LÉRAKATÁI

Déván is van halottja az árvíznek

Déva, április 4.
A hegyekről lezuduló víztömeg Déva belvárosának három utcáját öntötte el. Víz alatt áll a Csángó-telep három utcája is, ahol a víz állása az egy métert is meghaladja. A Csángó-telepen lakik Mihai Velcu bolgár kertész, aki szombaton egész nap azzal foglalkozott, hogy üvegházat megvédje a víz betörésétől. Este 8 órakor megjelent ismét az üvegháznál s akkor látta, hogy fáradozása teljesen meddő volt, mert minden víz alatt áll. A szörnyű látvány annyira megdöbbentette hogy szó nélkül összeesett. Szívszélhűdés ölte meg.

Déván egyébként víz alá került a Görögváros nevű külváros és a Dragalina kaszárnya is. Vasárnap egész nap a kaszárnyában elhelyezett katonaság kilakoltatásával telt el. A római katolikus templom körül levő kis utcák is mind víz alá kerültek. A hatóságok több óvintézkedést tettek, minthogy azonban a Maros itten is állandóan emelkedik, félni lehet attól, hogy az árvízveszedelem igen súlyos károkat fog okozni.

KIARADT A FEHÉR KÖRÖS

Az aradi megyei prefektúrához érkezett jelentések szerint a Maros és a Fehér Körös vízállása folytonosan emelkedik. A Körös jobbpartját az áradás már 4-5 kilométeres távolságban víz alá is borította. A vármegyei prefektúra megtette a szükséges óvintézkedéseket.

Még egy politikai pör a brassói törvényszék előtt

Izgatással vádolták dr. Kahána Ernő orvost és szociológust, mert bírálta a szociáldemokráciát és védelmébe vette a szovjetet

Pénteken lesz ítélet az érdekes vélemény-pörben

Brassó, április 4.
Alig egy héttel Cristea Illés tanárnak, a betiltott „Spre stanga” (Balfé) című folyóirat szerkesztőjének tudvalevően felmentéssel végződött pöre után a brassói törvényszék Pascu-tanácsa most két napon át egy másik közismert intellektuelt: dr. Kahána Ernő brassói orvosnak és szociológusnak az izgatási pörét tárgyalta nagyszámú közönség feszült érdeklődése közepette. A neves orvos ellen az volt a vád, hogy a múlt év március 31-én „A társadalmi fejlődés útjai” cím alatt Brassóban tartott előadásában dicshimnuszot a kommunizmusnak és a forradalmat, mint a világválság egyetlen megoldási módját. A vádat első nap Mardare második nap Virgil Ionescu ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Lăciu ügyvéd, volt prefektus és dr. Radu Olteanu ügyvéd látta el.

A vádlott orvos tagadta, hogy előadásában a kommunizmusról bármilyen értelemben is nyilatkozott volna, a forradalmat pedig nem magasztalta és nem ajánlotta, csupán leszögezte hogy Marx tanításai alapján

elérkezett az eddigi kapitalista rendszer utolsó periódusa és benne vagyunk a forradalmi átalakulás korszakában.

Támadta a szociáldemokratákat, akik ezt nem ismervén el, utjában állanak a helyzet megoldásának, a társadalom fejlődésének és ahelyett, hogy a háború megakadályozására törekednének,

a Szovjetunió ellen izgatnak.

Azt is tagadta a vádlott, hogy ennél többet egyáltalában mondott volna Oroszországról, különben is

előadása tudományos és teoretikus jellegű volt.

A vád tanui, Popa és Munteanu sziguranca detektívek, valamint Kiszeli, Bagoly és dr. Iancu szociáldemokrata vezetők voltak. Popa detektív szerint az előadásból, bár tudományos volt, azt lehetett érteni, hogy „Oroszországban minden jó”.

Munteanu detektív pedig azt vallotta, hogy a vádlott ismert kommunista, aki 1931-ben jelölt volt a Munkás- és Paraszt Blokk listáján. Arra a kérdésre, hogy az előadás tartalmazott-e valamilyen felszólítást forradalomra, vagy foglalkozott-e Románia helyzetével, mindketten nemmel feleltek.

Kiszeli szerint a vádlott védte Oroszországot a polgári lapok rágalmaival szemben, amire ő és társai azzal feleltek, hogy Oroszországban is szalonkocsikban utaznak a népbiztosok. Vádlott azután támadta a szociáldemokratákat, akik nem szervezik és vezetik a tömegeket. Marx tanításainak megfelelően. Az elnök kérdésére ő sem erősítette meg, hogy a vádlott a forradalmat kifejezetten ajánlotta volna. Hasonló értelemben vallott Bagoly és dr. Iancu szociáldemokrata pártvezetők is, akik szerint a vádlott előadása csupán éles kritikája volt a szociáldemokráciának. Dr. Iancu még elmondja, hogy a vádlott támadásaival szemben ő védelmébe vette a szociáldemokráciát, támadta a vádlottakat azt az állítást, mintha a kapitalizmus végnapjait élne.

Azóta azonban ő (tanu) is meggyőződött arról, hogy ebben a vádlottnak volt igaza.

A védelem tanui Krizsán Sándor, Mózes Jenő, Schneider, Hercz Arnold és

Steinberger Gyula egyértelműen igazolták a vádlott állításait, melyek szerint az előadás tisztára elméleti és akadémikus jellegű volt

s a gyakorlati kérdések s az ezekkel kapcsolatos többé-kevésbé heves üzenetpások a szociáldemokrata és az osztályharcos érzelmű felszólalók között csupán az előadást követő vitában keletkeztek.

A tanúk kihallgatása után, ami végig meglehetősen izgatott és kisebb incidensektől tarkított hangulatban zajlott le,

az elnök az ügyésznek adta át a szót, aki vádbeszédében hangsúlyozta, hogy a vádlott előadása az oroszországi viszonyok kedvező színben való feltüntetése által — amit a tanúk vallomásából beigazoltunk vett —

„indirekt” módon izgatást tartalmazott és mivel a múlt tapasztalatai szüri az ilyen kisebb körökben tartott tudományos előadások készíthetnek elő a nagy forradalmi megmozdulásokat, éppen ezért

kéri a Marzescu-törvény alkalmazását. A védelem nevében először dr. Radu Olteanu tartotta meg vélobeszédét, a melyben kimutatta, hogy tulajdonképpen sem a tanuvallomásokból, sem a vádbeszédből

nem konstruálható meg a legcsekélyebb vád sem a vádlott terhére.

Nem lehet semminő büntetőjogi paragrafus alá vonni sem a szociáldemokrácia bírálását és támadását, sem Oroszországnak a rágalmak ellen való megvédését, még kevésbé azt a megállapítást, hogy gazdasági forradalom korszakát éljük.

Maga Argetoianu szögezte le — ha egy évvel később is, mint a vádlott —, hogy nem átmeneti krízisben vagyunk, hanem egy gazdasági forradalom kelő közepén.

A forradalmi jellegű átalakulások elkerülhetetlenek, azokat nem egyének, hanem töltik független gazdasági erők erőszakolják ki s ha valaki mint a vádlott is, azokra a figyelmeztetést felhívja, azzal éppen ahoz járul hozzá, hogy az azokkal járó megrázkódtatásokon enyhítsen.

Bűncselekmény hiányában kéri a vádlott felmentését.

Utána Dr. Lăciu volt vármegyei prefektus alaposan felépített vélobeszédében hangsúlyozta, hogy

nem lehet új eszmék terjedését büntönni és büntetésekkel feltartóztatni.

Eppen Oroszország példája bizonyítja ezt a legjobban. A vádlott által reprezentált eszmék ellen a leghathatósabb fegyver: a mindennapi kenyér, amelyet azonban sajnos, a mai társadalom nem tud minden dolgozni akaró tagjának biztosítani. Ezután a vád jogi elemzésére térve át, kimutatja, hogy semminemű bűncselekményt sem lehetett a vádlott terhére megállapítani.

Teljesen mellékes, hogy beszélt-e Oroszországról, vagy sem, dicsérte-e vagy nem az ottani állapotokat, mert mindezekhez Románia minden polgárának az alkotmányban biztosított joga van.

Ilyképpen minden bűncselekmény hiányában az ítélet teljesen a bírák individuális beállítottságától függ, ezért bizik a felmentő verdiktben.

A bíróság erre az ítélet kihirdetését péntek reggel 9 órára halasztotta.

Forum Mozgó Brassó

Csak 3 napig (április 6, 7, 8-án)

Csak 3 napig (április 6, 7, 8-án)

Közkívánatra a népszerű bécsi filmoperette:

„A boldog emberek”

Főszerepben: Charlotte Susa, Grell Theimer, Iosé Vedorn, Ernst Verebes, Szőke Szakáll, Paul Hübiger. Monopol Ero-Film, Brassó.

Ma és holnap, hétfőn és szerdán utoljára: „Hipnotikus házasság” Főszerepben: Siegfried Arno.

A Forum-mozgó igazgatósága közli, hogy előadásai hétköznapokon: 5, 7 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 11 órakor nagy matinéelőadások.

Tardieu és Flandin Londonban

Az angol kormány ünnepélyesen fogadta

Egyszerre bizakodó lett a londoni sajtó

London, április 4.
Tardieu francia miniszterelnök Flandin pénzügyminiszter és számos államtitkár kíséretében vasárnap megérkezett az angol fővárosba, hogy MacDonald miniszterelnökkel tárgyalásokat folytasson a dunai államok képviselőinek genfi konferenciáját megelőző négy hatalom londoni értekezletének előkészítésére. A londoni pályaudvaron

a francia államférfiakat igen szívélyes és meleg fogadtatásban részesítették

s a fogadásnál megjelent MacDonald miniszterelnök és Sir Simon külügyminiszter is.

Délután 4 óra után a francia kormány tagjai MacDonald lakásán beható tárgyalásokat folytattak, de ezeknek anyagáról semmi sem szivárgott nyilvánosságra. Este a francia követség adott fényes bankettet az előkelő vendégek és az angol kormány tagjainak tiszteletére.

A londoni sajtó a legutolsó napok peszsimista hangulatával szemben most

bizakodóbb hangon kommentálja Tardieu és MacDonald tárgyalásait és az arra következő londoni konferenciát, amelyen Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország megbízottjai vesznek részt. A sajtónak az a meggyőződése, hogy amennyiben Tardieu londoni látogatása alkalmával sikerül az angol és francia politika érdekeit összeegyeztetni, akkor sem Olaszország, sem Németország nem zárkozhathat el a Tardieu-féle terv megvalósítása előtt.

A Financial News értesülései pedig egyenesen szenzációsak, amikor arról számol be, hogy

a dunai kisállamokat szorult helyzetükben csak külföldi kölcsönnel lehet megsegíteni.

Angliában igen messzemenő hajlandóságok vannak arra, s állítólag már abban meg is állapodtak Tardieu-vel, hogy újabb kölcsönök esetén Anglia néhány éven keresztül kész volna a dunai államoknak adott kölcsönök kamatterheit fedezni.

Ha haját WHITE fésűvel fésüli, állandóan, hullámos haja lesz, amely gyorsan fog nőni.

Nem létezik jobb az Ön haja ápolására és épségben tartására, mint a

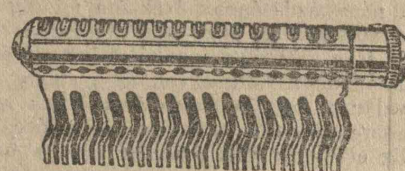
WHITE ELECTROMOS FESÜ

Ha naponként használja meg fog lepődni annak regeneráló hatásától, melyet hajzatára gyakorol. Néhány nap múlva észre veszi, hogy a fejkorpa teljesen eltűnik és a hajhullása végkép megszűnik. A WHITE fésűk által kibocsátott elektromos áram megerősíti a haját, ellenállóbbá téve a gyökereit; vissza adja annak természetes színét. Ha naponként használja a WHITE fésűt, mint a rendes fésűjét, úgy haja rövidesen fényes, selymes és fűtős lesz.

MODEL STANDARD LEI 600.-

1.500.000 elektromos WHITE fésűt használnak eredményesen a nyugati államokban. Sok ezer lelkes köszönő levelet kaptunk. Ne késlekedjék ezt a csodálatos fésűt még ma beszerezni.

Kis kézitáska típus Lei 320.-

Kapható illatszertárakban, Drogueriákban és gyógyszertárakban.

Pub. Garand

RENDELŐ SZELVÉNY

A WHITE elektromos fésű romániai főle-rakatának

MARIO CREAZZO,

București, Str. Plantelor No. 26

Sziveskedjen nekem a „White” elektromos fésű alábbi modeljét beküldeni:

Kis kézi táska típusu Lei 320

Standard típusu Lei 600

Melyért postautalványon beküldtem Lei.....

Szállítsa címre:

Közgazdaság

Csendes volt az ultimó

Rendezi az állam a városok külföldi adósságait

Argetoianu cáfolata és két javaslat Jasi és Nagyvárad külföldi adósságának állami átvállalására — A Nemzeti Bank megkezdte a reeszkomptok 10 százalékának behajtását

A vidéki bankok és a konverzió

Bukarest, április 4.

Az utóbbi időben nyugtalanító hírek terjedtek el arról, hogy az állam nem fogja fizetni külföldi tartozásainak esedékes kamatait. Ezek a hírek, ugyálszik, periódikusan szoktak fellépni, mert

a kormány többször volt kénytelen külföldön is cáfolni a román moratóriumról elterjedt verziókat,

de eddig a belföldi piac nem igen adott hitelt ezeknek a híreszteléseknek. Mult héten azonban olyan komolyan vették belföldön is a kuponok beváltásának elhalasztását, hogy az a tőzsdén is pesszimistikus hangulatot váltott ki és Argetoianu miniszternek kellett a parlamentben erőiesen lecafolnia a verziót. Argetoianu, amint arról már beszámoltunk, kimutatta, hogy

a kincstár eddig 110 millióval többet fizetett be a Banca Nationalához, mint amennyire szükség van az esedékessé váltó szelvények bevitelére.

A pénzügyminiszter kijelentése megváltoztatta a tőzsde hangulatát is, amely néhány napi hangulatlanság után ismét élénkebb forgalmat kezdett lebonyolítani államj obligációkban.

NAGYVÁRAD ÉS JASI ADÓSSÁGA

A pénzügyminiszter a cáfolat nyomatékosabb aláhangsúlyozására két törvényjavaslatot is beterjesztett a kamarához, a melyek Jasi és Nagyvárad régi külföldi adósságainak a rendezéséről és az adósságok állami átváltásáról szólnak. Ugy látszik, hogy

az állam a városok régi és a háboru után rendezetlenné vált külföldi adósságait is rendezni akarja,

mégpedig oly módon, hogy az állam maga veszi át ezeket az adósságokat.

Az egyik javaslat felhatalmazza a pénzügyminisztériumot arra, hogy Jasi város 13 millió 500 ezer arany frankos, 1906-ban felvett kölcsönét átvállalja és október 1-től kezdődőleg, 1972 április 1-ig bezárólag nyolcvan részletben kifizesse a külföldi hitelezőknek, akikkel erre vonatkozólag egyezmény jött létre.

A másik törvényjavaslat szerint az állam megállapodást létesített a berlini Friedrich Wilhelm életbiztosító társasággal, amelynek értelmében

az állam átvállalja Nagyvárad 1913-ban felvett 2 millió 550 ezer arany márká, 6 százalékos kölcsönét,

amelyből még 1 millió 550 ezer márká adósság áll fenn s azt nyolc részletben, nyolc év alatt fizeti vissza. A tranzakció lebonyolítására és az első 459 ezer márká törlesztésére a pénzügyminisztérium 28 millió lejtel hitel igénybevitelére kap felhatalmazást.

A városok külföldi adósságainak rendezése igen jó hatást vált ki a külföldi pénzpiacokon s kétségtelenül alkalmas arra, hogy a romániai városok hitelképességével szemben megrendült bizalom helyreálljon.

A NEMZETI BANK NEM TRÉFÁL

A belföldi pénzpiac eseményeihez tartozik, hogy a Banca Nationala április 1-vel valóban életbeléptette azt a nemrég kiadott rendelkezését, amely szerint

a nála visszleszámitott váltókat csak úgy prolongálja, ha a lejáratkor legalább 10 százalékot törlesztenek a bankok és azok az iparvállalatok, amelyek a Nemzeti Banknál közvetlen reeszkomptot élveznek.

Ez a hitelmegszorítás meglehetősen súlyosan érinti különösen az iparvállalatokat,

Aki nem fizet, azt végrehajtják!

Naponként foglalnak a CFR-nél

A legfőbb gazdasági bizottság elhatározta a hatóságilag elrendelt személyszállítás viteldijának rendezését

Bukarest, április 4.

Nemcsak az állam nem fizeti tartozásait, de a deficitben fuldokló CFR sem. Az utóbbi időben majdnem naponként érkezik jelentés a vasutügyi vezérigazgatósághoz, hogy

az egyes állomásoknál bírósági végrehajtásokat vezetnek

azoknak a követeléseknek a fedezésére, a melyeknek érvényesítésért magánfelek és cégek fordulnak a bírósághoz. A vasutügyi vezérigazgatóság most körrendeletet adott ki, melyben utasítja az állomások főnökségeit, hogy a foglalásokról azonnal táviratilag tegyenek jelentést, hogy az igazgatóság törvényes időn belül megfélebbhezesse azokat. A CFR-nek ugyanis az az álsámpontja, hogy

ezek a foglalások törvénytelenek, mert ellentétben állnak az állami számviteli törvény rendelkezéseivel.

amelyek kimondják, hogy az állam és az állami intézmények ellen csak akkor fo-

kat, amelyek most távolról sem dűskálnak pénzben és az áruhitelváltókat gyakran kénytelenek meghosszabbítani, mert a kereskedők nem tudtak tudni az árun s így nem tudnak fizetni sem. — Ugyanez áll különben a bankokra is, a melyek most kénytelenek erőiesen követelni a törlesztést váltóadásaiktól, mint-hogy a bankot a Nemzeti Bank kényszeríti a törlesztésre.

A márciusi ultimó különben elég simán zajlott le, aminek elsősorban ez a magyarázata, hogy a kereskedőknek nem voltak nagy angazsánjaik április elsejére

A pénzpiacot egyébként újra élénken foglalkoztatja az agráradósságok konverziójának ügye, minthogy a törvényjavaslat már átmént a képviselőházban és a szenátus is rövidesen meg fogja szavazni. A vidéki bankok szövetsége már most közölte a vidéki pénzügyintézetekkel, hogy a konverziós törvény publikálása után azonnal országos megbeszélésre fognak összeülni, hogy az egységes eljárást és a további teendőket megvitassák,

ganatosítható végrehajtás, ha a tétel benne van a folyóévi költségvetésben.

Itt említjük meg egyébként, hogy a legfőbb gazdasági bizottság Argetoianu pénzügyminiszter elnökletével tegnap délután ülést tartott, amelyen foglalkozott a vasutügyi vezérigazgatóság azon kérésével, hogy rendezzék végre az autonóm CFR-rel való viszonyt a közszállításokról illetőleg. Arról van szó, hogy a vasut a különböző hatóságok és a bíróságok rendelkezéseire személyszállításokat végez, anélkül azonban, hogy ezért pénzbeli ellenszolgáltatást kapna.

A gazdasági bizottság kimondotta, hogy rendezni kell ezt a kérdést, még pedig oly módon, hogy

a vasut állapítson meg egy minimális viteldiát és azt az igénybevevő hatóságok a pénzügyminisztérium számlájára térítsék meg a CFR-nek.

Az erre vonatkozó megállapodást a vasut és az állam között rövidesen megkötik.

Háromszáz millió lej sürgős zöldhitelre van szüksége az erdélyi mezőgazdaságnak

A konverzió csak a multat rendezi, mi lesz a jövő termés elősegítésével?

A mezőgazdaságba kell csalogatni az elrejtőzött tőkéket

Brassó, április 4.

Hivatalos kormányközlemény szerint az egész országban megkezdődtek a tavaszi munkálatok a mezőgazdaságban. Ez a komüniké, szakkörök szerint nem fedi a valóságot, mert

a gazdák tulajdonképpen nincsen mivel megművelni a földjét,

hiszen az elmúlt gazdasági évben alig volt valami jövedelme a gabonának állandó esése miatt és ami bevétel mégis volt, azt elvitették adóba.

A mezőgazdaságnak évek óta mindig szüksége volt hitelre, hogy aratásig legyen miből élnie és a szükséges munkálatokat elvégeznie. A mindenkori kormányok úgy, ahogy tettek is valamit, hogy a gazdák közötti rendelkezésre álljon a szükséges hiteltőke, vagy pedig erre sem volt szükség, mert a bankok úgy is adtak pénzt a termelőknek. Ma azonban, amikor a gazda a multbeli adósságokat sem tudja fizetni, azonkívül konverzió alatt állanak a mezőgazdasági tartozások, kissé furcsán hangzik

az a kérdés, amely a mezőgazdasági szakköröket aggasztja: foglalkoztatja, hogy mi lesz a termelési hitelekkel, amelyekre a gazdáknak feltétlenül szükségük van?

Mert nagy tévedésben van, aki azt hiszi,

hogy most boldog a mezőgazda, mert megszabadult az adósságfizetés gondjaitól. Az igazság az, hogy pénze nincsen, viszont a munkaszézon itt van és a hosszú tél miatt nagy a munkatorlódás, tehát rövid idő alatt sokat és így persze drágábban kell elvégeznie.

Minimális számítás szerint egy hold földbirtok termelési költsége 500-750 lejtel tesznek ki. Ennyire feltétlenül szüksége van a gazdának aratásig.

Feltéve, hogy ennek az összegnek egy része természetben meg van neki, vetőmagban, terményben, takarmányban és időközi bevételekben, ha el ad valamit a piacon, még akkor is a legtöbb kisgazdának holdanként legalább 250 lej fedezetlen hitelszükséglete marad. A statisztika szerint Erdélyben egy millió 500 ezer hold művelés alatt álló terület van, ha ebből levonjuk az ősszel bevetett területeket, amelyek aligha tesznek ki többet 325 ezer hektárnál, akkor a megművelésre váró egy millió 175 ezer hold szántásához, vetéséhez és további megműveléséhez legalább 500 millió lej hitel kellene a gazdáknak, részint áruban, vetőmagban és készpénzben. Miután

arra semmi kilátás nincs, hogy ezt a hitelt összegezt a gazdák társadalom ma megkap-hassa,

kénytelen lesz a nomádrendszer gazdálkodásához visszatérni, vagyis csak annyit termelni, amennyi a legszigorúbban vett saját szükséglete kitesz, vagy pedig megint az uzsorások karmai közé fog jutni.

Mezőgazdasági körökben azt hangoztatják, hogy az államnak nem lett volna szabad felutón megállania. Ha már a konverziót megcsinálja és ezzel elvágja a mezőgazdaság minden hitelforrását, gondoskodnia kellene olyan intézkedésekről, amelyek mellett az elrejtett tőke mégis hajlandó lenne visszatérni a forgalomba, még mezőgazdasági hitelek formájában is. Természetesen először el kellene osztatni a tőkének azt a jogos aggodalmát, hogy megint úgy talál járni, mint a régi kihelyezésekkel. Vagyis

megfelelő garanciákat kell nyújtani arra, hogy a mezőgazdaság részére folyósított hitelek most kivételes elbírálás alatt, fokozott védelem alatt fognak állani.

Ezzel meg lehetne valósítani az amugyis rég esedékes zöldhiteleket, vagyis, hogy a folyósításra kerülő kölcsön fedezetére ne csak a már kicsépett és magtárban tárolt gabona legyen lekötvő, hanem terjesszék be az el-sőbbbségi zálogjogot a még lábon álló vetésre is. Az államnak lenne a feladata, hogy a mezőgazdasági hitelekkel foglalkozó pénzügyintézetek, de első sorban a hitelszövetkezetek útján gondoskodják a szükséges összegeknek a mezőgazdák részére való folyósításáról, ha azt akarja, hogy legyen gabonatermés és kivitel 1932-ben, ne pedig esetleg importálni kelljen majd a kenyérmagvakat.

Nem arról van szó, hogy a gazdák könnyelmű adósságokat csináljanak, hanem csakis a feltétlenül szükséges összeget kell rendelkezésükre bocsátani.

Az alapkulcs az lehetne, hogy holdanként egy mázsa búzának megfelelő összeget kapjon a gazda, de a hitelösszeget kiűt maximálni kellene az érte fizetendő kamatot is. Az ilyen alapon folyósított hitelek behajtása meg kell előznie még a köztartozásokat is, azonkívül a zöldhiteleket mentesíteni kell minden bélyeg és egyéb illeték alól,

mert máskülönben nem fizetődik ki. Értesülésünk szerint a különböző mezőgazdasági érdekképviseletek ebben a nagy fontosságú kérdésben együttes akcióra készülnek a kormánytól. Azt, hogy ennek az akciónak lesz-e fogantatja, nehéz volna előre megjósolni.

Felbomlott a posztókartell

Bukarest, április 4.

Azok a bajok, amelyek abból keletkeztek, hogy az állam nem fizeti az iparral szemben fennálló tartozásait, súlyos következményeket vontak maguk után a posztókartell berkeiben. Ez az ipar — nem beszélve a később esedékes követelésekről, ebben a pillanatban

több, mint 200 millió lejtel követel az államtól, ami miatt néhány posztógyár kénytelen volt működését beszüntetni.

A kartell gyárai között egyik-másik azal próbált védekezni a fenyegető üzembeszűntetés ellen, hogy termelvényeit olcsóbb áron hozza forgalomba és nagyobb forgalom elérésére törekedett, miáltal

tullépte a kartell által megállapított termelési kereteit. Az ebből keletkezett viszálykodások annyira kimélyítettek az ellentéteket, hogy a kartell vezetősége arra a lépésre szánt rá magát, hogy a kartell működését egyelőre hat hónap időtartamra beszüntesse, és ezzel szabad kezét ad a gyáraknak arra, hogy a legélesebb versenyt fejtsék ki egymással szemben.

A kartell felbomlása, amelyen sajnálatos a gyárak szempontjából, éppen olyan örömezős a fogyasztók között nézve, a mely így olcsóbban juthat majd hozzá a szövetárukhöz.

KÖZSZÁLLÍTÁS KÖZMUNKA

Április 15.: A brassómezei Ghimbav község több kisebb közmunkára tart árlejtést. A csikmezei Gheorgheni „St. Nicolae” liceum igazgatósága 840 köbméter tűzifa szállítására tart árlejtést, 72.000 lej értékben.

Április 16.: A szamosújvári „Petru Major” liceum 200.000 kilogramm tűzifa beszerzésére tart árlejtést.

Április 18.: A brassómezei Csernáfalva 2400 és 5500 köbméter lábónálló fenyőfa eladására tart árlejtést. Arad városa több iskola javítási munkálatára tart árlejtést április 18-án és május 9-én.

Április 19.: A nagykovácsmezei prefektúra különböző, a megyében elvégzendő munkákra tart árlejtést. (Hiv. lap 77.).

Május 4.: Arad városa 400 vagon tűzifa beszerzésére tart árlejtést.

Május 5.: A jasi kórházfelügyelőség kb. 1200 vagon tűzifa beszerzésére tart árlejtést a jasi galaci és vidéki kórházak szükségleteire. (Hiv. lap 77.).

APRILIS 6.

KERESKEDŐK KÖNYVELESET MÉRLEGEIT ÉS BARMELY HASONLÓ MUNKÁT ELVÉGZŐIT VÁLLALJA
G. MIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELO
STR. 13 SEPTEMBRIE 3

B. L. 8. OLDAL

Snott

Nagyszerű győzelmet aratott a Ripensia Franciaországban

Marseille, április hó 4.

A francia turán levő temesvári profi-csapat újabb nagyszerű győzelmet, ezut-

tal a harmadikat, aratta vasárnap. Ellenfele a jóképességű Olympique együttese volt, melyet szép játék után 6:1 arányban legyőzött.

A vezető-csapatok nagyarányu győzelmeket arattak a magyar ligabajnokságban

Budapest, április 4

Tegnap teljes bajnoki forduló volt, melyen sorompóba állt valamennyi elsőligabeli együttes. Meglepetés egyik mérkőzésen sem történt és a favorit csapatok könnyen hengerelték le az ellenfeleiket. Részletes távirati jelentéseink a következők:

Hungária—III. kerület 5:0 (3:0).

A Hungária végig fölényesen játszott és könnyen elintézte az óbudai csapatot, mely durvaságával igyekezett ellensúlyozni a Hungária nagyobb tudását. A közelgő olasz válogatott mérkőzés szempontjából rendkívül megnyugtató volt Cseh kitűnő formája. Ezzel a jobbösszekötő kérdése a válogatottban megoldódott.

A gólok közül négyet Cseh rugott, a következő időpontokban: 1 p., 10 p., 21-ik perc, majd a második félidő 11-ik percében. Hat perccel a befejezés előtt Titkos még egy góllal megtoldotta az eredményt.

Ferencváros Vasas 5:0 (3:0)

A Ferencváros a második félidőben csökkentett irammal játszott, mivel a csüörtöki bajnoki mérkőzésre tartalékolta az erejét és nem törekedett további eredményre. A tizedik percben Toldi, a 27-ik és 45-ik percben Takács II. góloztak. Szünet után a 17-ik percben ismét Takács, majd a 42-ik percben Toldi rúgnak újabb gólokat.

Gólzápor volt a kolozsvári bajnoki mérkőzéseken

Kolozsvár, április 4.

A tegnapi bajnoki meccsek hatalmas gólarányu győzelmet eredményeztek az Universitatea és a Romania együttesének. Az ellenfelek a mezőnyben jól játszottak, azonban a védelemben csapnivalóan rosszul működtek. A gólzápor ennek tulajdonítható. Eredmények:

Universitatea—KMSC 7:0 (5:0).

Az Universitatea nagy fölényrel játszott. A mezőnyben a munkáscsapat is küzd, sőt néha meg is közelíti az ellenfél kapuját, azonban a csatársor tehetetlen. Az egyetemi csapat könnyen érte el a góljait, melyeken Sepi, Stefanescu és Abrudán osztottak. Bíró: Salvan.

Romania—Haggibbor 7:0 (5:0)

A mezőnyben a Haggibbor is szépen játszott, de nincs megfelelő kapuvédője és ennek következtében súlyos vereséget szenvedett. A gólokat Cipcigan, Moldovan és Deák lőtték.

Bíró: Mann.

Szatmár: Olympia—Tricolor (Nagybánya) 4:1 (1:0).

A gólokat Borbély (2) és Mózes (2) rúgták.

Törökvis—Maramures 3:2 (1:1). Bíró Fuchs.

Temesváron is megkezdődött a bajnoki szezon

Temesvár, április 4.

Tegnap kezdetét vette a Bánság fővárosában a labdarugás tavaszi fordulója. Az első küzdelmek eredményei a következők voltak:

TAC—Rapid 4:2 (1:1), Banatul—Kadima 3:1 (3:1), TMTE—Isa 2:0 (1:0).

Resica: UDR—Kinizsi 4:2 (3:1).

Nagyváradon elmosta az eső a mérkőzéseket

Nagyvárad, április 4.

Az eredeti tervek szerint tegnap a Ferencvárosi Vasutas csapatát látták volna vendégül Nagyváradon, azonban a beállott esőzés miatt lemondták ezt a mérkőzést. A mostoha időjárás következtében vasárnap sportprogram nélkül maradt Nagyvárad.

BUKARESTI BAJNOKI EREDMÉNYEK:

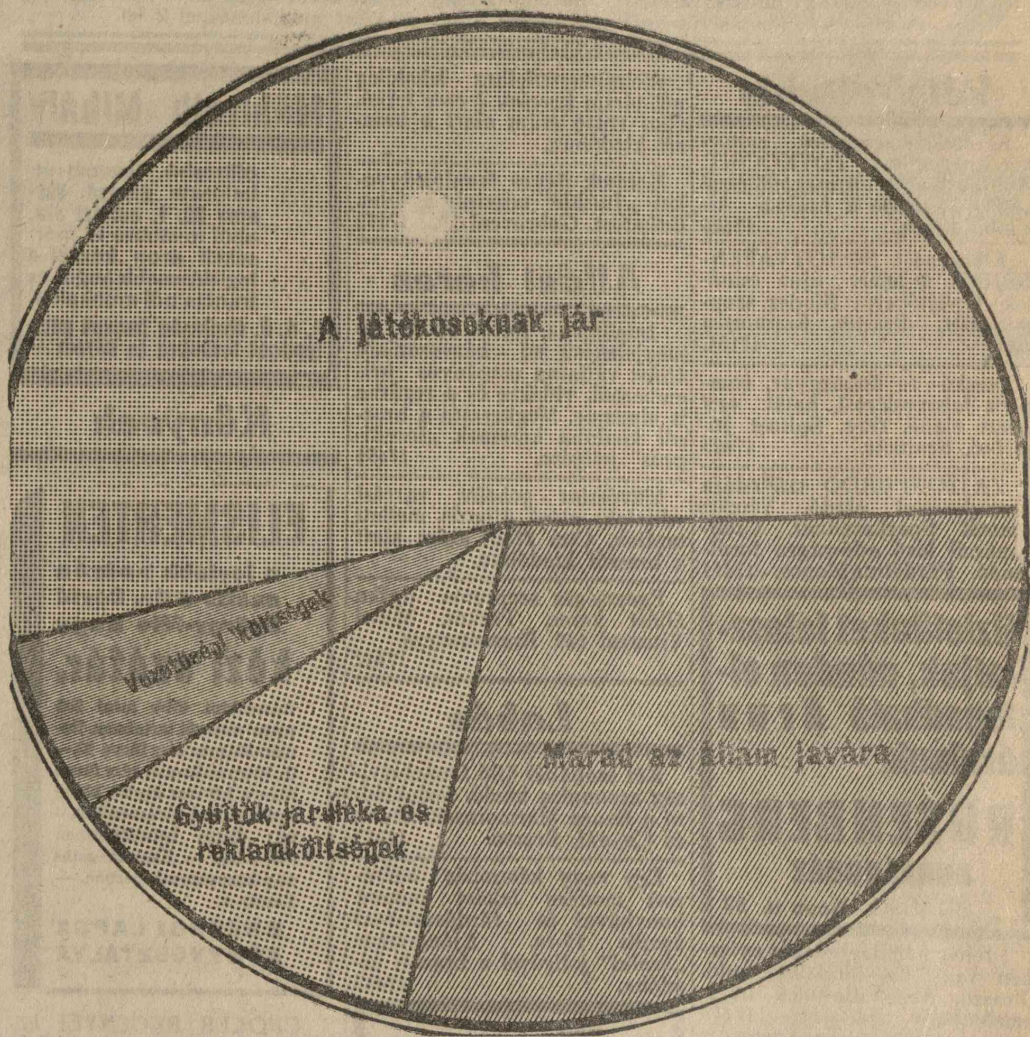
Venus—Juventus 2:1 (2:0), CFR—Macabi 3:2 (0:2). — Olympia—Unirea Tricolor 1:0 (1:0). Sportul Studentesc—Voivodul Mihai 0:0.

APRILIS 6.

REGIA PUBLICA COMERCIALA
LOTERIA DE STAT

Milyen arányban oszlik el a sorsjegyek eladásából befolyt összeg.

Szerkesztői üzenetek

Sibiu, 19. Erősen magánügy bérlo és tulajdonos közt. A panaszt alkalmasint megoldja az új lakbérleti, vagy a magánadósságokról szóló törvény, mely szintén készül.

Szépszoöetség. Van humor az írásában, de nem elég ötletes, nem elég fordulatos.

„Kis, Medgyes.” Sajnáljuk, de ez időszerűt szolgálatait nem vehetjük igénybe.

Szalárd. Csak annyit állapíthatunk meg, hogy ön teljesen távol állt a közlemény szerzőségétől, de egyébként beküldött tudósítások, cikkek, panaszok íróját, ha ő maga fel nem hatalmaz rá, a sajtójogi felelősség esetét kivéve, amikor a bíróság követeli a szerző megnevezését, soha senkinek meg nem nevezzük. Ha meg valakit indokolatlan sérelem ért, egy téves tudósítás alapján, mindig készek vagyunk rektifikálni, s a jogtalanul sértettnek a lap útján elégtételt szolgáltatni.

Banktiszoiselo. Boszorkányokról, melyek nincsenek és ne is legyenek, ne beszéljünk. A pénz lebélyegzés lehetőségéről és tervéről sem. Cikkét tehát, mely, mint írásmű sem állja meg a helyét, nem közölhetjük.

B. I. Az Electro Invest társaság Bucuresti, Str. Benito Mussolini.

K. I. Afféle, de a betegség közvetlen ismerete nélkül többet nem lehet mondani róla, mint amit a multkor izentünk. Idegesség, anyagszere zavarok is okozhatnak ilyen fajta bóbajft.

Szatmári. Nem alkalmas a közlésre, s arra sem való, hogy más írárok beküldésére biztassuk.

21503. sz. előfizető. Tessék egy helybeli geometriai professzort megkérdezni.

L. P., Bukarest. Április 2, 3, 4 a sorozás, de komoly okból való elmaradását igazolva, utólag is jelentkezzék. Nehogy azonban elmulassza.

K. I. Tessék ez ügyben az Országos Magyar Párt bukaresti irodájához (Str. Transilvaniei 6.) fordulni esetleg valamelyik zsidó képviselőt megkérni ügyük támogatására, mert a nosztrifikálás még az ön fia esetében is körülményes.

S. K., Nagyszében. Németnyelvű b. levelére is szívesen válaszolnánk, de az írás annyira eltorlódt, hogy nem lehet kibetűzni, mit kíván a „Fizetek főur” dolgában. Tessék tán megismételni.

082827. sz. előfizető. Csak érvényben s forgalomban levő dollárról lehet szó s ez esetben a napikurzuson váltják be. Legújabbban a keskeny dollárok vannak forgalomban, míg a széleseket fokozatosan kivonják.

D. D. Marosvásárhely. Még a törvény nem lépett életbe, de máris bizonyosnak vehető, hogy bonokkal lakbért fizetni nem lehet, s az is valószínű, hogy a ki nem utalt nyugdíj címen nem lehet a lakbérfizetést megtagadni.

Szent Bernát. Tenyésztőktől Budapesten, de főképp Németországból. Ha apróhirdetést tesz közzé, nálunk is fognak akadni ajánlattevők, akikkel érintkezésbe léphet. — Az adóösszeget mi nem mondhatjuk be; ezt a jogot az adóhivatal elhalasztja előlünk. Valamelyik perceptortól, vagy hasonló sorsban szenvedő adóalanytól kell megkérdeznie.

B. F., Karánsebes. A nyugdíjleszállítás megdöbentően nagy, de azt, hogy ép ebben az esetben jogtalan-e, nem állapíthatjuk meg. Egy sereg nyugdíjast ért hasonló katasztrófa. Öröklött nyugdíjt a nyugdíjtörvény nem ismer; az özvegy nyugdíja pedig ép úgy alávetve a leszállításnak, mint a nyugdíjas férfié.

Afrika. Azt hisszük, hogy tévesen informáltak. Ma már sehol, semmilyen téren nem könnyű az elhelyezkedés. De, ha mégis gondolja, hogy Északafrikában a maga szakjával boldogulhat, s ki akar menni Algírba, vagy Tuniszba, tessék érdeklődni a bukaresti francia követségen, (Bul. Lascar Catargiu 13.), vagy a kolozsvári francia konzulátuson, (Piața Unirei 15.), mert ott kell majd a beutazási engedélyt megkapnia.

F. István. Electro Invest, Bukarest, Strada Benito Mussolini.

K. Andor. A fenti cím önnek is szól. Nekünk nincs módunkban állást sem ennél, sem más vállalatnál közvetíteni.

L. I., előfizető. De mennyire megkezdte! Az átutalások, kifizetések, feltételek lehetőségei azonban olyan sokfélék és körülményesek, hogy azt e helyen nem lehet részletezni. Tessék tán valamely pénzügytől, az őt speciálisan érdeklő ügyben felvilágosítást kérni.

Honnan... Hová? Miért? Erőteljes, lendületes poézis ha bölcselkedése, pesszimizmusra emlékeztet is, egy-két olvasott költemény hangjára, többek közt a Csokonaiéra, a halhatatlanságról. Mi, sajnálatunkra, nem közölhetjük. Valamely jobb folyóiratban jól találna.

*** ERDÉLY TÖRTÉNETE.** Irta dr. Jancsó rendezte Gyallay Domokos. Az erdélyi ma-Benedek. A szerző utasításai szerint kiadásra gyar szellemi élet a maga elárvultságában nagyon nélkülözötte Erdély tüzetesebb történetét. Dr. Jancsó Benedek történetíró munkássága nem szorul méltatásra. Nemcsak tudós volt ő, hanem bölcs a szó legnemesebb értelmében. Ez a magyar bölcsesség hatja át minden munkáját. A könyv ára 80 lej és a Brassói Lapok könyvosztályában kapható.

Követeljen kimondottan eredeti

Olla-t

mely éltizetek

óta elismert és vezető minőség!

B. L. 9. OLDAL

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Keresek megvételre motor-kerékpárhoz PÓTKOCSIT. Ajánlatokat ármegjelöléssel „NSU” jellegre a brassói kiadókba kérek. 17420

Elhasznált BOROTVAPENGÉIBŐL 2 lejért ujat csináltak. Gyűjtőhely: Binder szappanüzlet, Braşov, Kapu-utca 48. 17151.

Zacsó- és dobozgyár, komplett felszereléssel, halál miatt eladó. Özv. Spitzer Józsefné, Szatmár. 17425

ZAIZONFÜRDŐ szállodája berendezéssel eladó. Vételár brassói Sparkaszánál, Czellbanknál levő adósságra fordítandó. Fürdőtulajdonos. 17411

Üzletünket feloszlatjuk, minden elfogadható áron árulunk

ROSENBERG
RUHAÁRUHÁZ
BRASSO, Kapu u. 32.

1 fehér hálóberendezés egészben vagy darabonként eladó. Brassó, Alsó-Villa-ucca 1a I. emelet. 17458

Kis kézzelkér megvételre kerestetik. Cim 17456 szám a. a brassói kiadókban.

Egy jóírtnevi fényképészeti műtermet keresek átvételre, vagy bérbe. Bogdán Ferencné, Alsócsernáton. 17449

Bérbeadó Noában egy szénarét. Cim Brassó, Lensor 28. II. emelet. 17445

Allást nyer

REPREZENTÁLO NŐI SZABÓT, intelligens, szakképzett munkaerőt, ki elsőrangú szalon önálló vezetésére vállalkozik — keres M. Neumann udvari szállító, Brassó. 17424

Biztos egzisztencia

és minimálisan 3000—4000 lej havi kereset, az új

Rekord

universal-gyorskötőgép beszerzése által.

Harisnyák és más, manapság annyira divatos ruhadarabok saját otthonunkban való készítése, szép önálló kereset vagy mellékkereset, amelyet bárki, bárhol, szakismeret nélkül üzhet. Mi is átveszünk kész árut, jó áron. Díjtalan felvilágosítás. Írjon még ma a **Rekord-kötőgépek** céghez **Mediaş**.

Élelmiszerüzlethez lehetőleg női társat keresek 4 ezer lejjel. Cim 17446 szám alatt a brassói kiadókban.

Keresek ügyes tanulóleányokat „Judith” művirág-gyárba. Bukarest, Gohoveni 59. 17452

Allást keres

Intelligens fiatal elvált, jó megjelenésű nő házvezetőnői állást vállalna magányos uriembernél, vidékre és a regátba is elmenne. Megkeresés a brassói kiadókba kéretnek „Intelligens” jellegre. 17451

Művészeti gobelin varrást vállalkozó, olcsó díjazás mellett tanítók. Cim 17448 szám alatt a brassói kiadókban.

Egészséges szoptatós dajka állást keres. Türkös, Mihai Viteazul 149. Brassó megye. 17447

Lakás

Két szobából álló irodahelyiség azonnalra kiadó. Érdeklődni a Banca Marmorosch, Blank és Co.-nál, Brassó. 17415

Egy vagy kétszobás belvárosi modern lakást keresek konyhával és fürdőszobával április 15-re. Ajánlatokat „Szolid” jelleggel a brassói kiadókba. 17457

Egy **4 szoba**, elő- és fürdőszobás lakás, ugyanott

2 szoba, konyha együttesen külön-külön május 1-re, a belvárosban kiadó. — Érdeklődni Fleischmann H. Brassó Kórház-u 27 szám alatt

Bukarestben kiadó Str. Dr. Pasteur 67. Regina Maria parkban, Elefrierie hídnál, 2 szoba, hall és mellékhelyiségek, fürdőszoba berendezve, teljesen modern komfort, új ház. 17455

Mühlroth Mihály

nőiszabó. üzemet áthelyezte Brassó, Vár-utca 56. I. emelet alá. ahol továbbra is mérsékelt áron készíti a legizlésebb angol és francia női munkákat

A. n. é. közönség becses támogatását továbbra is kérem —

Könyvek

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24 ezer címszót tartalmaz. Román-Magyar rész füze 80.— II. Magyar-Román rész füze 80.— a két rész együtt köve egész vászon kötésben 180.— lej.; díszes félbőr kötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

CROKER REGÉNYEI kötetenként csak 35 lej. A falu szépe, A guruló kő, Jogos büszkeség, A kevély Katalin, Lismoyle, A másik, Női diplomata, A szép Neville kisasszony, A vándor madár, Váratlanul. — BENICZYNE BAJZA LENKE regényei szintén csak 35 lej. kötetenként. Az átültetett virág, Családi hagyomány, A házasság titka, Hercegi korona, Nyomavészett, Rang és pénz, A hegység tündére. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában.

Dr. Dávid György

Román nyelvűtan

és Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek magánaton.

tanító nélkül

való elsajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen füze 80 lej, köve 100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Olcsón

eladó, esetleg elcserélhető városi házzal, Udvarhely-megyében fekvő, jömeneteli földmalom és pöztűrész — Értekezhetni Kaufmann Leo Té-Mureş, Eminescu 16

Szenteljünk naponként 15 percet egészségünknek.

AZ ÉN MÓDSZEREM

Írta: J. P. MÜLLER

112 ábrával, új átdolgozásban. A német nyelvű kiadásból eddig 400.000 példány fogyott el.

Ára 85.— lej.

Vidékre a portó 10 lej. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Merev izületeknek

azonnali enyhülés

Gyorsan megszabadulhatunk az izületi és izomfájdalmaktól és a testrészeink merevségét is hamar megszüntethetjük. Alkalmazzunk kevés Sloan's Liniment-et enyhén — erős masszírozás nélkül. Azonnal érezni fogjuk melegítő enyhítő hatását és a fájdalom elmúlik. Használjunk Sloan's Liniment-et rheuma, zsába, ischias, hátfájás, ficamodás, törés és mindennemű izomfájdalom esetén is.

Egy üveg ára 75 Lei

SLOAN'S LINIMENT
megöli a fájdalmat

Meghülések Spanyolnátha

Egy meghülés igen komoly gyulladást okozhat. Ha a gyulladás a légcsövet, a légutakat vagy más légzőszerveket támadja meg, akkor ezt a gyulladt szervet friss levegővel való táplálásával szüntethetjük meg. Vegyen ön Algocratint, amely tulajdonságainál fogva a belső és külső vérkeringést erősíti és ezáltal a hűlést eltünteti. Az Algocratin megszünteti a reumatikus fájdalmakat, a lumbago-t, az isiást és az ideges fájdalmakat, gyorsan és biztosan, minden más ártalmas gyógyszer nélkül, hat.

Kérjen gyógyszertárakban, és drogériákban 1, 3 és 8 kapszulás eredeti skatulyácskákat.

Fenyk pészno üzletvezetői állást keres. Teljes jártassággal bír a szakmában, valamint specialis felvételekben és sötétkamra munkálatokban — Ajánlatok Benjamin Tg-Mureş, Főter 53

Havonként megjelenő

szabásmintás

DIVATLAPOK:

Record (német) — — — — — Lei 40
Die Schöne Wienerin (német) — — — — — 40
Divat Record (magyar magyarázatokkal is) — — — — — 40
Párisi Divat (teljesen magyar nyelvű, Budapestben megjelenő folyóirat Szabásminta helyett, nagytípusú kézimunkára) — — — — — 25
Minden hónapban a legfrissebb számokat szállítja a
Brassói Lapok Könyvosztálya
Vidékre az ár és 10 lej előzetes beutalása ellenében átánva küldjük.

Üzlet felhagyása miatt

megkezdődött a hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRUSÍTÁS

HAAS J. cégnél,

BRASSO,
Str. Reg. Carol (v. Kapu-u.) 10

Ne mulassza el

Még csak 11 napig lehet jelentkezni a budapesti társasutazásra

Jelentkezés április 18-ig

EURÓPA utazási irodánál Brassó, Korona-szálló épületében

Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége Brassó és minden Európa-menetjegyi irodában — Indulás május 5-én. — Minden valutát legelőnyösebben az Európa menetjegyi irodában Brassó, Korona-szálló épületében szerezhet be.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lej. — **Egyes szám ára 5 lej;** Magyarországon 20 fillér.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creangă 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barna 110. (Oszán Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dubalariilor 7. (v. Timár-utca) (Neumann Ignác). — Torda-Aranyos, Marostorda- és Kisküküllőmegyékre kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg-Mureş, Str. Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piaţa Regele Ferdinand 53. — Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — Nagyvárad: Strada Constantin 2. (Szabó László). — Szatmár: Csokonai-utca 10. (Váradi József). — Udvarhelymegye és Székely-udvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Hálpérin Ernő). — Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyék: (Némény Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31. — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dénes József).

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk